

Comité de Redacció de Canal 9

**1a MEMÒRIA DE
SEGUIMENT
D'INFORMATIUS**

Juny 1997

*Un intent per rescatar una eina de
llibertat i independència, de rigor i
compromís: l'Estatut de Redacció.*

1. DECLARACIÓ INICIAL

La Redacció d'Informatius de Canal 9 TVV no disfruta de l'ambient de llibertat i autonomia creativa suficient que assegure el lliure exercici professional. Així es podria resumir la tesi inicial d'aquest treball que pretenem demostrar en les ratlles que segueixen.

Les ratlles que segueixen són el fruit d'un laboriós treball de seguiment i atenció als nostres programes informatius. Pretenem servir a la millora del producte que oferim als ciutadans. Per a nosaltres **el dret a la llibertat d'expressió**, en aquest cas dels treballadors de Canal 9 TVV, és una divisa inexcusable però encara és més important **el dret que tot ciutadà té, reconegut per la Constitució, a rebre una informació lliure i veraç.**

Tot el que ací s'inclou és una **autocrítica** de la nostra faena. En aquests temps en què tan estrany és escoltar una anàlisi crítica del propi treball, nosaltres ens disposem a fer-la. Perquè per això estem. I ho fem des del total compromís amb el públic, la professió i l'empresa i amb la modèstia dels que saben que no tenen la veritat absoluta per patrimoni.

o diu l'Estatut de Redacció del qual ens hem dotat: **cal que directius i treballadors lligats al fet informatiu tinguem un diàleg fluid**, com a garantia que es respectarà el dret del públic. I afegeix que, fruit del diàleg, **els periodistes, els treballadors, han de participar en la presa de decisions que després condicionen la seua tasca professional.**

Aquesta és la veritable raó de ser de l'informe, esdevindre una eina de diàleg. Diàleg de veritat que supere la fase de temerosa aplicació de l'Estatut que hem viscut fins ara.

Quan, al final de 1996, veia la llum l'Estatut Professional de la Redacció de RTVV tots ho celebràrem. N'érem pioners. RTVV era la primera empresa pública que feia un pas que representava més que un gest. Era, així ho declaràrem totes les parts implicades, un compromís de llibertat i independència informativa, un aprofundiment en la democràcia.

Ara, sis mesos després, **el primer balanç és negatiu**. Tenim Estatut però no hi ha una veritable voluntat d'aplicar-lo. Els nostres directius ens han demostrat repetidament que l'Estatut de la Redacció és per a ells més una molèstia que una altra cosa. I per això sempre que poden **se'l boten** i quan no poden passar-lo per alt compleixen el tràmit reglamentari en qüestió sense que res no pugui fer-los reconsiderar decisions, pràctiques o comportaments que ja són fets consumats.

La tasca del Comit  de Redacció de Canal 9 TVV durant els seus sis mesos d'existència ha sigut una topada constant contra **uns directius que mai no han considerat les nostres observacions, opinions i propostes**. Hem donat els nostres punts de vista sobre l'organització del Departament d'Informatius, sobre l'estructura dels nostres noticiaris, sobre els criteris de selecció de notícies, sobre els casos de manipulació informativa, sobre els incompliments de diferents normatives legals en què podem estar incorrent. Hem parlat de casos generals i de situacions concretes. **Hem tingut paciència i hem esperat satisfaccions que mai no han arribat**. En els millors dels casos hem rebut per resposta final que teníem criteris diferents dels de les persones que manen i decideixen. I ja està

 s clar que **tenim criteris diferents dels que defensen els nostres directius i per aix  l'Estatut consagra el diàleg**. Si tots tingu em el mateix criteri no hi hauria res a parlar, l'Estatut seria innecessari.

El que cal és **que es note que la nostra veu**, la dels treballadors del Departament d'Informatius, també es té en compte, també influeix. **Si no, per a què vam aprovar l'Estatut?** O la finalitat n'era només propagandística?

El treball que ve a continuació cobreix quasi set mesos, des del novembre de 1996 al dia 17 de juny de 1997, data en qu  es tanca el seguiment ací reflectit. Pretenem que siga **una exposició detallada de la nostra anàlisi, amb criteris professionals**, del funcionament del Departament d'Informatius de Canal 9 TVV i dels productes que elaborem. En les dades i explicacions que recollim basem la necessitat d'introduir canvis en la manera de fer les coses.

Res del que ací es diu no és nou però esperem que tot junt i ben ordenat faça m s efecte.

2. LA NORMA: INCOMPLIR LES NORMES

Convé, primer de tot, recordar quines són les normes fonamentals que ens obliguen, quins són els principis que sempre haurien de presidir la nostra tasca professional i que, per tant, haurien d'estar inevitablement presents en les productes que elabora el Departament d'Informatius de Canal 9 TVV.

Ens podem limitar a tres textos:

LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

“Es reconeix i protegeix el dret a comunicar o rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió.” (Art. 20.1.d).

LLEI DE CREACIÓ DE L'ENTITAT PÚBLICA RTVV

“L'activitat dels mitjans de comunicació social de la Generalitat s'inspirarà en els principis següents:

Promoció i protecció lingüística de la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana.

Veracitat, imparcialitat i objectivitat en les informacions.

Separació entre informacions i opinions.

Protecció de la joventut i la infantesa.

Respecte al pluralisme polític, cultural i lingüístic, religiós i social.” (Art. 2.1.a-e).

ESTATUT PROFESSIONAL DE LA REDACCIÓ

“Els informatius de TVV i RAV són veraços, imparcials i objectius, defensors de la democràcia pluralista [...] Dins d'aquest marc, acolliran totes les tendències, excepte aquelles que propugnen la violència, la xenofòbia, el racisme o qualsevol altra actitud inconstitucional.

Per tal de garantir la promoció i protecció de la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, els programes elaborats pels serveis informatius de TVV i RAV s'emetran en valencià

Els membres de la Redacció d'Informatius de TVV i RAV rebutjaran qualsevol pressió de persones, partits polítics, grups econòmics, culturals, religiosos, socials o ideològics que tracten de posar la informació al servei dels seus interessos.

Cap membre de la Redacció de TVV i RAV no podrà esbiaixar o distorsionar informació per a afavorir amb açò, directament o indirectament, els seus interessos personals, ideològics, o de qualsevol altre tipus, o de persones relacionades amb ell.” (Art.4.1-2-3-6.a).

Els incompliments, tant de la normativa vigent com de la deontologia professional, que aquest Comité de Redacció detecta en els programes informatius de Canal 9 són variats i fruit d'una decisió prèvia: **no volem**

oferir als nostres espectadors una visió real del que passa al nostre voltant. Per tant, la conclusió no pot ser una altra que els nostres informatius estan pensats per a desinformar. Es busca una imatge de Comunitat Valenciana feliç, on les coses van bé i on no hi ha conflictes socials ni problemàtiques obertes. Els únics problemes vénen, en forma de casos extrems, per la part dels accidents i les morts violentes.

En els capítols que segueixen procurarem concretar els incompliments més importants que hem detectat .

3. INFORMATIUS AMB FORMAT DE MAGAZINS

El format de les dos edicions de *Notícies 9* (som l'única televisió autonòmica que no disposa d'informatius matinals ni de mitjanit) està al servei de la **voluntat desinformatora** que presideix el nostre treball. **Els clàssics noticiaris s'han convertit en grans magazins** on es barreja tot tipus de notícies amb una fórmula linial d'entradeta-vídeo-entradeta-vídeo..., que dificulta la ja **difícil contextualització** de l'allau de dades que per a un telespectador mitjà és un informatiu de televisió.

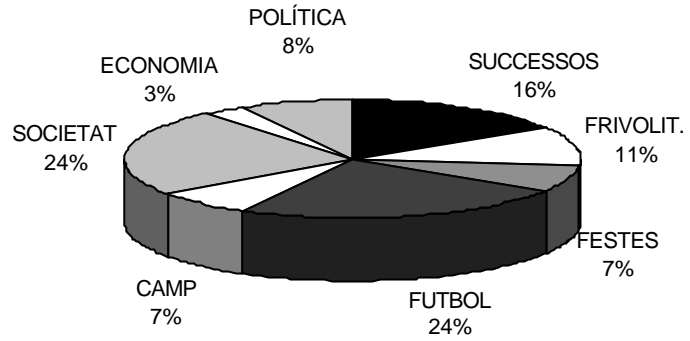
Som, de les sis televisions autonòmiques espanyoles, la que té els informatius més llargs, sense unitats independents que puguin ajudar el telespectador a digerir i diferenciar el caràcter de les notícies, i l'única que dins el noticiari porta una revista de crònica rosa i un macroinformatiu futbolístic.

Encara que aquesta memòria no siga el lloc adient per a oferir un format alternatiu per als informatius, cal recordar que en les diferents reunions que hem tingut amb els responsables del Departament sempre hem advocat per **noticiaris més específics, fraccionats i homogenis**. Sempre hem defensat que qui busque informació comarcal ha de saber on trobar-la i a quina hora i el mateix criteri val per a qui està interessat per la informació més general o pels temes *rosa*, o pels temes agraris, o la informació de l'oratge, etc.

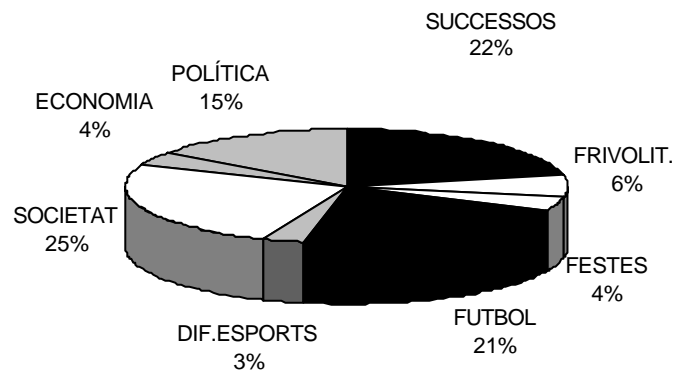
Per temes, avui per avui, la nostra predilecció són **els successos i el futbol**, adobats amb **festes i frivolitats** i un heterogeni apartat de societat en què predominen obres, infraestructures i sanitat. La presència dels temes polítics és molt reduïda: pràcticament absent en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i molt atenta a les qüestions lligades al terrorisme en l'àmbit espanyol.

Revisem l'anàlisi que hem fet de diferents setmanes dels nostres informatius. Són setmanes escollides a l'atzar que, en conjunt, no deixen lloc a dubte sobre quins són els criteris temàtics de selecció de notícies.

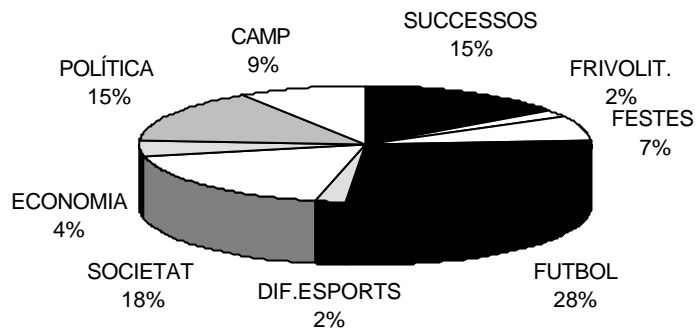
18-22 NOVEMBRE 1996. MIGDIA

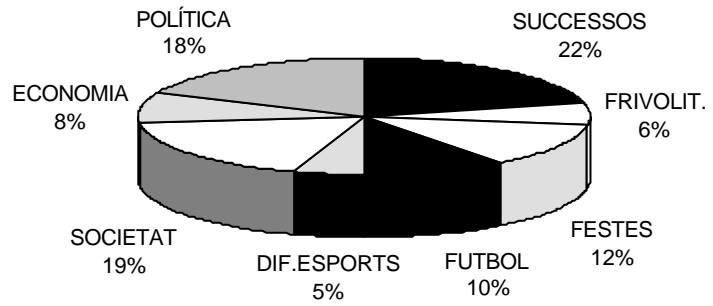
18-22 NOVEMBRE 1996. NIT

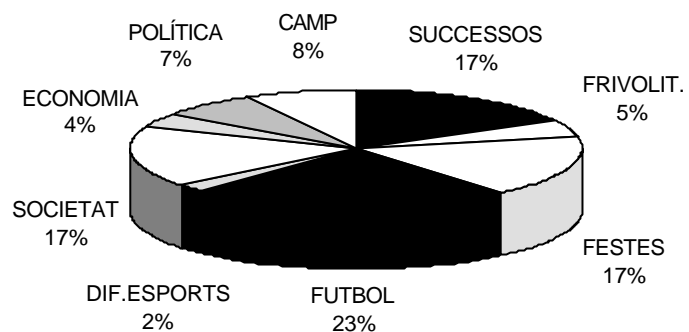
24-28 FEBRER 1997. MIGDIA

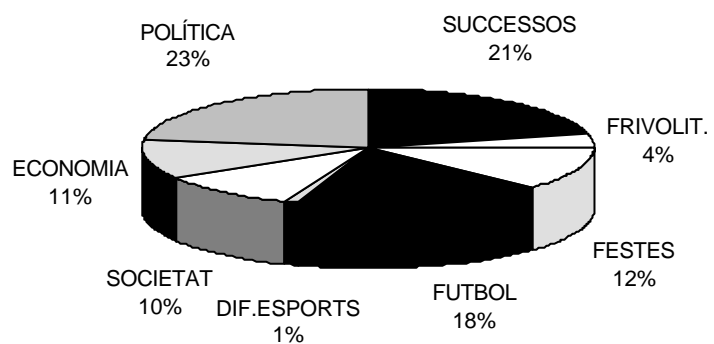
24-28 FEBRER 1997. NIT

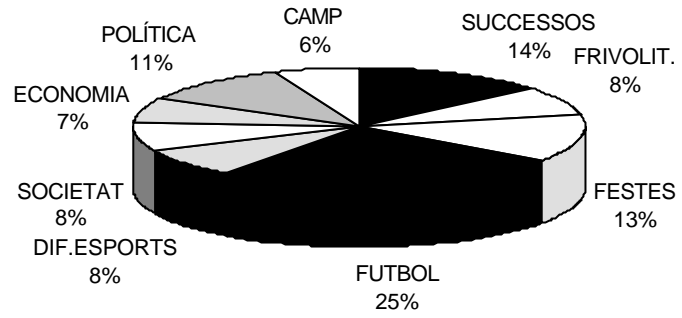
3-7 MARÇ 1997. MIGDIA

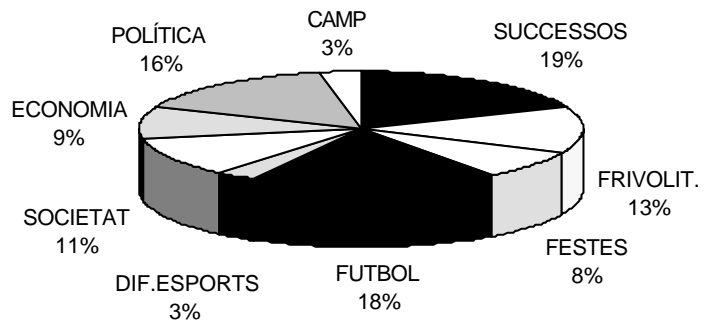
3-7 MARÇ 1997. NIT

28 MAIG- 4 ABRIL 1997. MIGDIA

28 MAIG- 4 ABRIL 1997. NIT

Com es pot veure, **la suma de successos, futbol, frivolitats i festes arriba, en algunes setmanes, a representar el 62% del total de notícies** oferides i en cap cas no baixa del 49%. Pensen que **en un informatiu de TVE, Tele 5, Antena 3 o TV3 aquest percentatge en cap cas no supera el 30%**. A més, si en lloc de calcular pel nombre de notícies férem el càlcul per temps veuríem que els percentatges encara augmenten, atés que, habitualment, la durada dels temes als quals ens referim és considerablement major que la de la resta d'informacions.

En qualsevol cas, queda clar que els dos informatius participen d'ídèntica filosofia quant a la selecció de continguts.

Els temes absents de les nostres escaletes són diferents i variats i els anirem revisant i analitzant al llarg de diferents capítols d'aquesta memòria. De tota manera, volem cridar l'atenció sobre **l'absència pràcticament absoluta del temes culturals**, entenent per cultura alguna cosa més que el folklore i les tradicions lligades a festes o celebracions religioses. No parlem ni de teatre, ni de pintura, ni de llibres, ni dels debats que pot generar el món intel·lectual, ni de tantes altres coses. Tenim, això sí, l'atreviment, com hem vist en més d'una ocasió, de presentar la crònica diària de curiositats i frivolitats *Panorama* definint-la com: "la nostra revista cultural d'actualitat".

No ha d'estranyar que els professionals de la casa contemplem els nostres informatius des del **sentiment de qui no sent com a propi el producte final que s'aconsegueix**. No n'estem orgullosos.

Desmoralitza veure com els *Notícies 9* s'acosten a un model de televisió local i s'allunyen de ser una televisió integral, de referència.

En les últimes setmanes, Canal 9 ha sigut l'única cadena de televisió de tot Espanya que no ha enviat equips a les eleccions franceses, o a les eleccions angleses, o a la cimera comunitària d'Holanda. Sabem que això es pot cobrir per mitjà de teletips però sabem també que no és el mateix, que la figura de l'enviat especial és fonamental. La màxima seria procurar que els ciutadans valencians no necessitaren, si així ho desitjaren, cap altra cadena per a estar perfectament informats i això no està complint -se. **L'atenció als grans temes estatals i internacionals és cada volta menor.**

Sabem el que costen aquests viatges i, sense entrar en més comparacions, és clar que no estem davant d'un problema de pressupost sinó d'una decisió que deixa clar quin és el nostre model d'informatius.

No s'hi val tampoc a dir que les nostres audiències són bones i que això explica el model escollit. Qui defense això per a justificar-se no està dient la veritat.

La mitjana d'audiència durant el primer semestre de 1997 de *Notícies 9*, 1a edició, l'únic informatiu que podríem considerar competitiu, està al voltant del 23%. Aquesta xifra ens porta a superar habitualment els informatius del migdia de TVE però no els de Tele 5 ni d'Antena 3. Però encara hi ha una dada més, TV3 en el seu àmbit autonòmic, ens supera en 10 punts.

Pel que fa al *Notícies 9*, 2a edició, la mitjana del semestre està al voltant del 14%, molt per davall de les altres cadenes que es poden veure a la Comunitat Valenciana i, per comparar-ho amb un altra autonòmica, al voltant de 12 punts menys que TV3.

Que ningú no faça la lectura que posem l'audiència com a justificació universal del treball que es fa en una cadena de televisió, en absolut. No diem de cap manera que siga perquè les audiències ens situen per davall dels nostres competidors que hàgem de canviar els informatius. **Fins i tot si les xifres d'audiència foren el doble de les actuals diríem el mateix: cal canviar el model.** Professionalitzar i racionalitzar els nostres informatius sempre serà una bona recepta.

4. DE POLÍTICA, NI PARLAR-NE

Cal tenir en compte que en els gràfics i percentatges mostrats en el capítol anterior l'apartat "política" es nodreix sobretot de temes d'àmbit estatal i internacional, considerant, això sí, com a temes polítics des de tot el relacionat amb el terrorisme basc a les guerres a Àfrica.

Diem açò perquè resulta sorprenent, en un primer moment, i escandalós, quan es pensa reposadament, la **pràctica inexistència de notícies polítiques referides a la Comunitat Valenciana**.

En el quadre que oferim a continuació, referit a les mateixes setmanes que adés hem analitzat per temes, es pot veure la presència de la informació política de la Comunitat Valenciana en els *Notícies 9*. Cal pensar que incloem ací tant informació sobre partits polítics, com de les Corts Valencianes, els ajuntaments, les diputacions, etc.

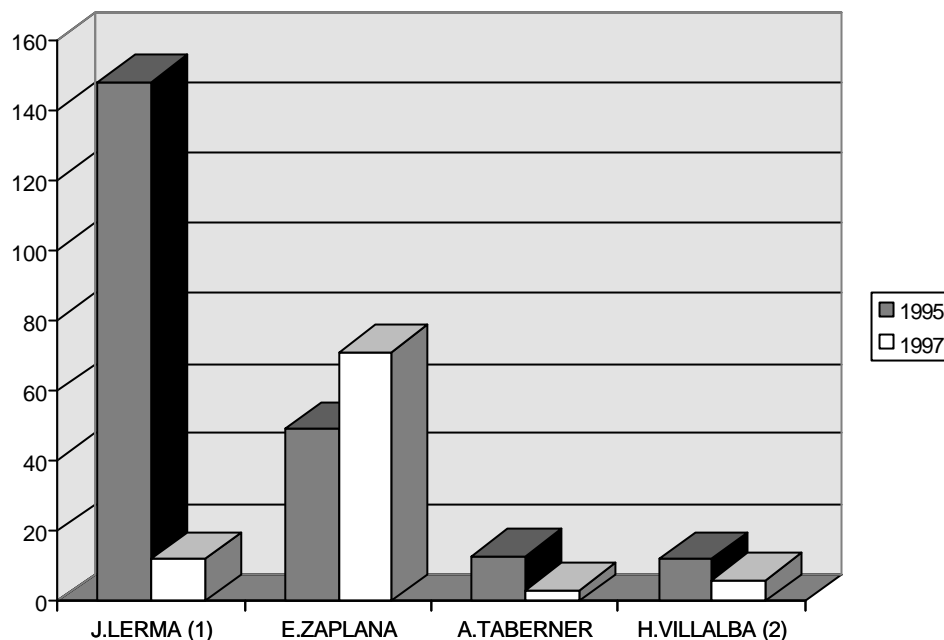
	Total temes	Total Política Comunitat	Percentatge
18-22 novembre 1996			
NOTÍCIES 9 1a EDICIÓ	206	2 (0.9%)	
NOTÍCIES 9 2a EDICIÓ	100	1 (1.0%)	
24-28 febrer 1997			
NOTÍCIES 9 1a EDICIÓ	162	7 (4.3%)	
NOTÍCIES 9 2a EDICIÓ	132	3 (2.2%)	
3-7 març 1997			
NOTÍCIES 9 1a EDICIÓ	144	7 (4.8%)	
NOTÍCIES 9 2a EDICIÓ	97	7 (7.2%)	
28 abril-4 maig 1997			
NOTÍCIES 9 1a EDICIÓ	267	2 (0.7%)	
NOTÍCIES 9 2a EDICIÓ	168	2 (1.1%)	

Les nostres observacions a aquest rebuig de la informació política referida a la Comunitat Valenciana sempre se'ns contesten amb apel·lacions a quan Canal 9 tenia altres directius que pretenien acontentar els diferents grups polítics sent generosos amb la seua presència en pantalla. Els actuals directius exposen el model d'ara com una prova de la no manipulació partidista de la informació. Però això tampoc no és cert.

A banda d'altres consideracions que farem al llarg d'aquesta memòria, no és cert perquè, en primer lloc, molta informació política que té com a protagonista el Govern de la Generalitat s'emmascara en temes pretesament institucionals i, en segon lloc, encara que, en xifres

absolutes, els actuals governants autonòmics isquen menys, en proporció ho fan més. Mirem, si no, aquests gràfics.

PRESENCIA LÍDERS POLÍTICS VALENCIANS

Aquestes són les xifres:

ANY 95: Lerma 148 aparicions/ Zaplana,49/ Taberner, 13/ Villalba,12.

ANY 97: Lerma(1), 12/ Zaplana, 71/ Taberner, 3/ Villalba (2), 6.

(1) En la columna corresponent a l'any 97 hem sumat també les aparicions del portaveu parlamentari del PSPV-PSOE, ANTONIO MORENO (una aparició).

(2)En la columna corresponent a l'any 97 el referent de l'estudi són les aparicions del portaveu parlamentari d'UV, FERMÍN ARTAGOITIA.

Les xifres desemmascaren la teoria que la reducció de la política autonòmica en l' informatiu assegura una presència més equilibrada dels líders polítics. És veritat que Eduardo Zaplana, president de la Generalitat, ix menys ara del que eixia Joan Lerma quan era el cap de l'executiu valencià però la desproporció és molt major.

Proporcionalment, i en comparació amb la resta de polítics, portaveus parlamentaris d'altres grups que no siguen el PP, Zaplana apareix molt més que Lerma, quan aquest era president. I ja és dir.

L'explicació és senzilla, els comptes no deixen lloc a dubte. Si mirem amb atenció l'anterior gràfic arribarem a les següents conclusions:

AMB EL GOVERN DEL PSOE

Per cada eixida d'E. ZAPLANA el president J. LERMA eixia **3** voltes.

Per cada eixida d'A.TABERNER el president J. LERMA eixia **11** voltes.

Per cada eixida d'H. VILLALBA el president J. LERMA eixia **12** voltes.

ARA, AMB EL GOVERN DEL PP

Per cada eixida de J. LERMA (3) el president E. ZAPLANA ix **5** voltes.

Per cada eixida d'A. TABERNER el president E. ZAPLANA ix **24** voltes.

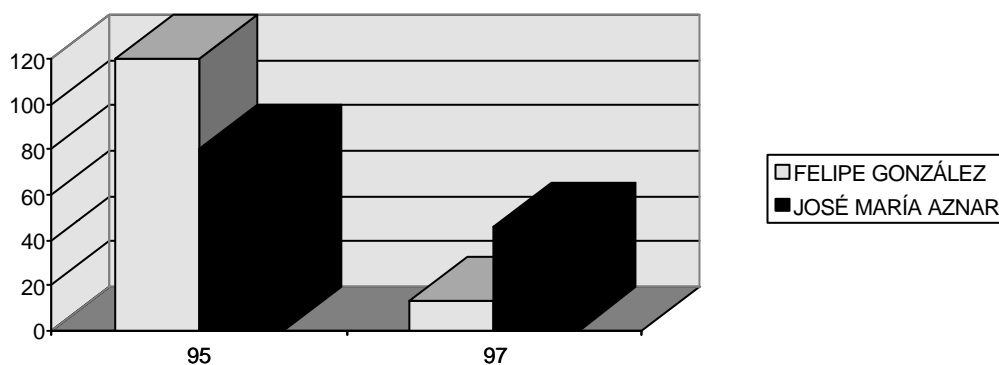
Per cada eixida de F. ARTAGOITIA (4) el president E. ZAPLANA ix **12** voltes.

(3) Hem considerat també les aparicions d'ANTONIO MORENO, portaveu parlamentari del PSPV-PSOE, una, sumada a les dotze aparicions de JOAN LERMA que, deslligat de la política institucional valenciana, ocupa plaça de senador.

(4) Hem considerat només les aparicions del portaveu parlamentari d'UV, FERMÍN ARTAGOITIA, atés que HÈCTOR VILLALBA, que en aquest primer trimestre de 1997 ha tingut dotze aparicions, ocupa un càrec institucional.

Aquestes dades referides als principals dirigents polítics de la Comunitat Valenciana es repeteixen si parlem a escala estatal. Mirem, si no, la presència dels líders dels dos grans partits espanyols. Prenem com referència els mateixos períodes d'abans, és a dir, primer trimestre de 1995 i primer trimestre de 1997. Són períodes bastant representatius ja que del 95 al 97, Felipe González i José María Aznar han invertit els seus papers.

Comparativa González-Aznar.

1r trimestre de 1995: GONZÁLEZ 120 aparicions -AZNAR 80 aparicions.

1r trimestre de 1997: GONZÁLEZ 13 aparicions-AZNAR 46 aparicions.

Com es veu l'anàlisi és semblant a l'anterior: quan Felipe González era president del Govern eixia en els nostres informatius un 50% més de vegades que el cap de l'Oposició, José María Aznar; en canvi **ara les aparicions d'Aznar representen un 353% respecte les de González.**

Valga tot això per a arraconar la teoria que amb la reducció dels temes polítics, el tractament d'aquestes qüestions és més equilibrat, més imparcial o es respecta més la presència dels diferents grups.

Per a nosaltres, l'oblit de la política, com si fóra un apartat maleït, és triplement negatiu. Negatiu des del punt de vista de compliment legal quan **deixem d'observar la nostra Llei de Creació** que consagra el respecte al pluralisme polític; negatiu des d'un punt de vista global perquè **es transmet als ciutadans una imatge fosca, insuficient i distorsionada de l'activitat política**, i negativa des del punt de vista deontològic o ètic perquè nosaltres, com a treballadors del Departament d'Informatius, **renunciem a tractar els temes polítics amb criteris professionals**, traient el nostre deure d'informar a l'espectador de tot allò que passa i que creiem important per a ell.

No hi ha notícies polítiques, com si no ens afectaren a tots. No hi ha debat polític, com si els ciutadans no hagueren de saber el que parlen i discuteixen els seus representants.

La renúncia de Canal 9 a parlar de política és tan manifesta que **en tota la Redacció dels nostres Informatius no hi ha una sola persona especialitzada en el seguiment dels temes polítics.** Ningú no està en el dia a dia dels partits, ni dels ajuntaments, ni de les diputacions, ni tan sols de les Corts. Només disposem dels avisos que ens arriben dels dos redactors de l'espai *Corts Valencianes* (la crònica matiner de l'activitat autonòmica parlamentària que s'emet els diumenges a les 8'30 del matí) que quan hi ha alguna cosa que consideren important ens ho fan saber.

UNA PROPOSTA ALS POLÍTICS:

Encara que aquesta memòria no vaja dirigida als polítics, creiem que no podem deixar passar la referència a informació i política que hem fet en aquest capítol sense apuntar una proposta: **que mai més el cobriment informatiu de les campanyes electorals siga fruit d'un repartiment entre els partits que formen el Consell d'Administració.** El Comitè de Redacció de Canal 9 TVV considera que aquest repartiment suposa el "pecat original" de la politització dels informatius. Si deixem que els polítics manen en els nostres noticiaris abans de les eleccions per què ho hauria de deixar de fer després el que guanya els comicis?

Ara que no hi ha eleccions a la vista, creiem que seria bo que aquest Comitè de Redacció es reunira amb els diferents partits polítics que estan en el Consell d'Administració de RTVV per a tractar aquesta qüestió. De la discussió poden eixir receptes interessants. De moment, nosaltres apuntem una proposta: **deixem en mans dels professionals de la casa el cobriment de la campanya i que una comissió formada pel Consell d'Administració, la Direcció d'Informatius i el Comitè de Redacció en faça un seguiment diari per a assegurar que cap grup no n'ix perjudicat i que no es manipula la informació.**

5. LA SELECCIÓ DE TEMES. ABUSOS I ABSÈNCIES

Els informatius de Canal 9 TVV aposten decididament per la **superficialitat**, per l'**anècdota**. Ja ho hem vist des d'un punt de vista global però si ens acostem a la realitat concreta encara és més clar.

Quan, a la primeria de novembre, es va estrenar la llançadora que permetia la realització habitual d'una connexió en directe en cada informatiu, aquestes van ser les cinc primeres notícies escollides:

D'ÀÇÒ FEM DIRECTES:

El primer. Entrevista al conseller d'Indústria, Diego Such, perquè la Generalitat ja està donant les ajudes per les pluges del setembre a la Safor i la Ribera.

El segon. Inauguració d'un festival flamenc al Palau de la Música de València.

El tercer. Setmana de la Salut Prostàtica a l'Hospital La Fe de València.

El quart. Prèvia del partit de futbol de la segona eliminatòria de la Copa del Rei entre el Llevant i l'Hèrcules.

El quint. Fira del Cavall al recinte firal de València.

I a l'endemà quan s'havia decidit portar el directe a l'Estació del Nord de València perquè arribaven els brigadistes internacionals, que van estar per tot Espanya, el coordinador d'Informatius va rectificar la decisió de l'equip d'Edició i va fer anar la llançadora a Benidorm on estaven fent-se unes jornades de turisme.

I encara més:

El dia que el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, feia una roda de premsa per a anunciar canvis en el seu Govern, els únics que ha fet fins ara, el nostre "directe" va ser en una fira de l'embotit que, per cert, quan va arribar la periodista ja havia acabat.

Com tot el món sap, la primera notícia d'un informatiu és, sempre, la considerada més important o que més pot interessar l'espectador, segons els criteris dels responsables de l'espai. Convé recordar això per a poder entendre quins són els models informatius que imperen en Canal 9 TVV a la vista de les dos predileccions que tenim per a obrir els noticiaris: els assumptes superficials que mai no poden ser el més important que es té a contar i els successos, siguen de les dimensions que siguen. A continuació exposem diferents exemples de **temes amb què hem obert els nostres Notícies 9** (entre cometes va la transcripció textual de les presentacions):

Tipus A: Notícies que no són notícia.

1-11-96. 1a edició. “U de novembre dia de **Tots Sants**. Els cementeris, com cada any, plens”.

6-11-96. 1a edició. “Conéixer les malalties és el millor camí per a previndre els seus efectes. L’Hospital La Fe de València és hui el centre de la **Setmana de la Pròstata**”.

6-11-96. 2a edició. “**Mai Espanya no havia tingut una taxa de natalitat tan baixa** com la que hi ha actualment i mai tampoc no hi havia hagut tantes facilitats mèdiques per a superar els problemes de maternitat com hi ha hui”.

10-12-96. 1a edició. “**Dos persones estan en parador desconegut a la província de Castelló**”.

20-12-96. 1a edició. (Divendres). “**La sort està llançada**. Diumenge que ve, les il·lusions dels que juguen a la Loteria de Nadal estaran posades en el Saló de l’Organisme de Loteries i Apostes de l’Estat, a Madrid”.

7-1-97. 1a edició. “**El primer dia de les rebaixes** és el dia que molts aprofiten per a comprar a preus baixos els articles de la temporada”.

4-2-97. 1a edició. “El medi ambient també es pot protegir a casa. **400 dones de tot Espanya** així ho han entès i durant 3 dies estudien a València formes de cuidar la natura. L’associació d’ames de casa Tyrius...”.

6-3-97. 2a edició. “**D’ací a hora i mitja començarà a València la gala d’entrega dels Premis Nova**. En l’edició d’enguany seran protagonistes, a més dels empresaris valencians, distintes estrelles de la moda, la cançó i l’espectacle. Entre totes destaca la model Claudia Schiffer”. Aquell dia es va conéixer que un jurat de Sant Sebastià havia absolt un jove, vinculat a Herri Batasuna, que havia mort dos policies autonòmics. El tema va generar multitud de reaccions judicials, socials i polítiques però nosaltres vam destacar abans la gala dels Premis Nova que estava a punt de començar.

7-3-97. 1a edició. “En el nostre espai Panorama els oferirem una entrevista exclusiva feta anit a la top model **Claudia Schiffer** que estava a València participant en la gala dels Premis Nova”.

6-5-97. 2a edició. “**Dia de la solidaritat amb la lluita contra el càncer**”. (La tradicional col·lecta del càncer).

10-5-97. 1a edició. (Restaven sis jornades per a acabar la Lliga de futbol) “**Queden poques hores perquè comence el Barça-Madrid** que pot decidir la lliga de futbol”. És aclaridor assenyalar que aquest dia i a aquesta hora TV3 va obrir pel Congrés del PSUC; TVE i Tele 5, per les reaccions a la destitució del Fiscal General de l’Estat, i Antena 3 va començar amb unes declaracions de Felipe González sobre Álvarez Cascos.

Tipus B: Successos menors o molt locals.

20-11-96. 1a edició. “**Paorós incendi** a Paterna. Les flames s’han apoderat hui del magatzem d’una empresa química a Paterna. L’incendi no ha provocat víctimes i ha posat en alerta els parcs de bombers de l’Horta de València”. Es van cremar 200 metres quadrats de nau industrial i van apagar el foc entre 15 bombers.

16-12-96. 1a edició. “Els termes de Bunyol i Nules han sigut esta vegada els escenaris. **La carretera s’ha tornat a cobrar dos vides** durant el passat cap de setmana”.

29-12-96. 1a edició. “Fa uns instants s’ha produï t un greu accident de trànsit a la N -340, prop de Peníscola, on han resultat **mortes tres persones**”.

9-1-97. 1a edició. “Un desconegut va atemorir ahir Benicarló. **Un individu va assassinar una dona** i va ferir dos homes més, en el que sembla una venjança”.

30-1-97. 1a edició. “**Nacho ja no jugarà més al futbol.** L’autocar que transportava l’equip de l’Utiel va patir ahir un accident i va acabar amb la vida de Nacho que s’havia assentat al costat del conductor”.

12-3-97. 2a edició. “Centenars de taxistes de tota la Comunitat Valenciana i veï ns de l’Alfàs del Pi han assistit esta vesprada al **soterrament de Rafael Bernal, el taxista de 25 anys assassinat la vesprada d’ahir**”.

La massiva presència de “successos” en les primeres pàgines dels nostres informatius és habitual. Hem contat 52 edicions del *Notícies 9* en què com a mínim les cinc primeres informacions són de “successos”.

I queden per a acabar dos casos especialment destacats:

9-4-97. 1a edició. **Les 8 primeres notícies eren “crònica de successos”.** Aquestes:

1a. Dos encaputxats armats apallissen un veí de Vila-real, furten un cotxe i desapareixen contra una furgoneta.

2a. Fiscal demana 96 anys de presó per a onze persones que l’any 93 van protagonitzar un tiroteig al barri del Cabanyal de València.

3a. Un xiquet atropellat ahir per un tramvia a València evoluciona favorablement .

4a. Contradiccions al voltant de les suposades fotos d’Antonio Anglés publicades pel diari YA.

5ena. Dos germans i la núvia d’un d’ells jutjats a València acusats de traficar per correu amb dos quilos de cocaï na.

6ena. A València s’ha denunciat l’existència d’aigua de Lanjarón amb fongs.

7ena. Vint ferits a causa de la caiguda d’un balcó enmig d’una processó a Sant Vicent del Raspeig.

8ena. Vacunació massiva a Torreveija pels 4 casos de meningitis detectats a la població.

I torna a passar:

19-5-97. De nou, les 8 primeres notícies, successos:

1a. Es reprén el juí del cas *Alcàsser*. Novetats de la jornada.

2a. La mare d'Antonio Anglés reconeix que objectes apareguts amb els cadàvers són del seu fill.

3a. La meitat de la família Anglés ha anat a declarar a l'Audiència.

4a. Juí contra Juan José Martínez, *el Rubio*, a Castelló, per haver-se fugat de la presó.

5ena. Jove magribí mort a Vila-real atropellat pel tren.

6ena. Juí contra directius de Banesto a Albaterra per haver estafat 1.000 milions de pessetes.

7ena. Un veí de Dénia, pilot d'avioneta, mort a Barcelona mentre treballava en l'extinció d'un incendi.

8ena. Tres persones mortes en accidents de trànsit a la Comunitat Valenciana durant este cap de setmana.

No volem incloure en aquests exemples cap referència més als dies en què s'ha informat del juí del cas *Alcàsser* atesa l'excepcionalitat pel que fa al cobriment informatiu d'aquest fet. Si els haguérem inclosos, les xifres serien encara més espectaculars. El que sí que val la pena dir ací és que **aquest Comité de Redacció considera un excés l'atenció prestada per aquest Departament al juí del cas *Alcàsser***. No ens estranya que dins de la irreflexió amb què Canal 9 s'ha sumat al muntatge d'un juí paral·lel, nosaltres també hàgem caigut en l'excés informatiu que es tradueix no a cobrir a bastament un fet sinó a **barrejar informació i opinió i a estirar i estirar els temes portant-los al sensacionalisme si és necessari**.

Val la pena, també, fer un recorregut pel que no donem, pel que es queda fora de les nostres escaletes. No farem més comentaris ja que tot el que ací expliquem cal lligar-ho al pròxim capítol en què ens ocuparem dels casos de manipulació i censura informativa. Temes, qüestions, notícies, informacions que mereixen un ampli seguiment en ràdios, diaris i, fins i tot, en altres cadenes de televisió però que per a Canal 9 TVV no existeixen. I no estem parlant de coses menors que poden entrar o no en un noticiari en funció del criteri concret del seu responsable, parlem de notícies de portada en els diaris o de titulars en ràdios.

La televisió pública autonòmica de la Comunitat Valenciana no ha informat els seus ciutadans de:

- La família de l'alcaldeessa de Sacanyet, del Partit Popular, és propietària de prop de 200 finques a les comarques dels Serrans i Alt Palància sens e que molts dels antics propietaris arribaren a saber-ho.

- El president del grup parlamentari socialista de les Corts, Antonio García Miralles, anuncia als diputats del seu grup que abandonarà en breu el Parlament autonòmic.
- Un periodista radiofònic, Julio Insa, anuncia, i després se'n desdiiu, que el president del València CF, Paco Roig, ha fet fitxatges amb diners negres.
- Els rectors de les universitats espanyoles demanen canvis reglamentaris que eviten conflictes com el generat per la creació de la Universitat d'Elx.
- Final d'abril. Joan Romero decideix disputar a Joan Lerma la secretaria general del PSPV i comencen les lluites per aconseguir suport.
- La Conselleria de Sanitat continuarà dins el seu pla de xoc contra les llistes d'espera, desviant malalts a la clínica Mare Nostrum d'Alacant on va morir una xiqueta després de ser operada d'amigdalitis i on s'han detectat presumptes irregularitats.
- L'arquebisbe de València destitueix, per plagi, l'autor de les seues cartes pastorals.
- El president d'Unió Democràtica de Catalunya, Josep Antoni Duran i Lleida, diu que estan disposats a trencar el pacte amb el PP a Madrid si els populars ataquen la unitat de la llengua catalana.
- El president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, s'enfronta a una querrela per haver desobeït, quan era alcalde de Benidorm, un acte del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana que ordenava que es tancara una discoteca.
- El claustre de la Universitat de València aprova, després de dos anys, la reforma del funcionament de l'entitat.
- La Conselleria d'Educació interroga un grup de professors de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Xest per un incident que es va produir fa un mes quan un grup d'estudiants va escridassar el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana. (De la xiulada, al seu dia, nosaltres tampoc no en vam dir res.)
- Ferran Romero reelegit rector de la Universitat Jaume I de Castelló amb el 88 per cent dels vots del claustre.
- La manca de llits col·lapsa l'Hospital d'Elx. Una vintena de pacients ingressats en els passadissos.
- Milers de persones omplien la Plaça de Bous de València en un homenatge a Joan Fuster.
- El vicepresident de la societat pública promotora del Parc Temàtic de Benidorm, Eliseo Quintanilla, és propietari de molts terrenys de l'entorn

on s'ha de fer la instal·lació recreativa que ja han triplicat, com a mínim, el seu valor.

- El president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, es reuneix amb Antoni Ferrando, director de l'Institut Interuniversitari de Filologia, i amb Xavier Casp, president de l'Acadèmia de Cultura Valenciana, per a acostar postures sobre la llengua.
- Centenars de persones es manifesten a l'autopista A-7 per a exigir al president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, que no es prorrogue la concessió de l'autopista A-7.
- Segons un informe de la Fundació de Caixes d'Estalvis Confederades, el Producte Interior Brut de la Comunitat Valenciana va créixer per davall de la mitjana espanyola durant 1996.
- El president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, es reuneix amb el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, per a parlar de la polèmica al voltant de la unitat de la llengua.
- Dimiteix el portaveu de la Mesa del Congrés dels Diputats, Josep López de Lerma, de CiU, per desavinences amb una diputada del PP. Passats uns dies, després d'una reunió amb el president del Congrés, Federico Trillo, reconsidera la decisió.
- El Consell retalla diferents programes sanitaris i socials, en total 620 milions de pessetes, per a finançar el València CF, Hèrcules CF i Llevant UE, i per a ampliar el pressupost de publicitat de l'Oficina del Portaveu del Govern.
- El president Zaplana es compromet a retornar al pressupost de Sanitat els més de 400 milions de pessetes que el Consell va traure d'aquesta partida per a donar-los al València CF, Hèrcules CF i Llevant UE.
- Hèctor Villalba acusa el PP de fer maniobres per a trencar el pacte de Govern a la Generalitat. Altres líders d'UV arriben a acusar el Consell de "chapucero".
- Eduardo Zaplana avisa a UV que les crítiques que estan fent al PP són incompatibles amb l'estabilitat del Govern.
- Tones i tones de residus hospitalaris infecciosos es guarden sense cap tractament en un abocador de Sagunt.
- Entrega dels Premis Turia. Es reuneixen a València destacades personalitats de tot Espanya de diferents camps (política, cine, televisió, teatre...) per a participar en una nova edició dels tradicionals Premis de la *Cartelera Turia*. Entre els premiats estaven el programa cultural de Canal 9 *Colp d'ull* i la presentadora del programa musical de Canal 9 *Canta, canta*, María Abradelo.

Aquesta última absència és especialment sorprenent ja que la Direcció de TVV, i igualment la del Departament d'Informatius, sempre han mostrat

un gran interès per recollir les notícies de premis obtinguts per Canal 9, cosa que no s'ha complert amb els Premis Turia.

• **L'OBSESSIÓ PER L'AUTOBOMBO.**

I si fins ara hem parlat d'absències, ara toca referir-nos a una presència que considerem abusiva: l'**autopropaganda**.

Els nostres *Notícies 9* es dediquen sovint a fer abundant **propaganda de la programació** de Canal 9, i converteixen l'informatiu en un bloc publicitari per a lloar els èxits d'audiència de l'actual direcció de la cadena.

Les notícies a què ens referim no respecten el mínim rigor informatiu i **degraden absolutament la nostra credibilitat**. La primera cosa a destacar és que només parlem de les dades d'audiència quan són bones. No és que fem balanços mensuals o setmanals del seguiment dels nostres programes, no. Es destaquen dies concrets en què s'ha obtingut una bona audiència i prou.

Revisem els següents exemples:

- El dia 31 de desembre vam obtenir un 31'8 per cent d'audiència i a l'endemà vam fer una notícia sobre el fet, revisada pel mateix Coordinador d'Informatius, en què es deia textualment que: **"... Canal 9 no podia acabar l'any de millor manera [...] El nou format de Canta, canta va demostrar que els valencians estan encantats amb la simpatia i la desimboltura de la presentadora María Abradelo [...] Les dos edicions de Notícies 9 van obtenir un resultat espectacular"**.
- Dins dels noticiaris s'inclouen en ocasions anuncis de nous programes o retransmissions en termes purament publicitaris. Així, l'11 de gener, a propòsit, de la telenovel·la *A flor de pell* deíem que **"... hi haurà amor, passió, ambició, rancor, traïcions, en definitiva tots els bons ingredients d'una gran telenovel·la"**, i de *Babalà* que **"... no faltaran jocs, regals, màgia, actuacions en directe, balls, cançons i els millors dibuixos animats dels Pitufos i Casper"**. En la mateixa línia, el 13 de març s'anunciava per a aquella nit l'estrena del programa *Tómbola* i, després de destacar les seues excel·lències, s'acabava dient que **"... tot això i molt més ací en Canal 9 a les 10 de la nit"**.
- Fins i tot s'arriba a elaborar un vídeo amb els èxits d'audiència del primer any de gestió del Director de Canal 9 parlant d'un **"... augment espectacular de l'audiència..."** i fent una contínua lloança de tot el que s'havia aconseguit.
- La confusió entre informació i propaganda porta a incloure en els *Notícies 9* peces com la de la 2a edició del dia 10 de juny on s'inclouïa com a notícia que **"Terelu Campos, presentadora del programa En**

Exclusiva no només és digna continuadora de María Teresa Campos sinó que ja ha aconseguit superar-la en audiència. El programa de Terelu en Canal 9 i Telemadrid va tindre anit més audiència que el de sa mare a escala nacional". Per cap lloc no es veu l'interés informatiu que el fet relatat pot tindre per als nostres espectadors. La motivació propagandística es fa més evident si tenim en compte que la iniciativa d'incloure aquesta peça no va provindre de l'equip d'Edició sinó, reconegut pel mateix equip, del mateix director de TVV, Jesús Sánchez Carrascosa.

- En aquests vídeos de propaganda el respecte a la veritat passa a un segon pla. Per exemple, en la referència a l'estrena del programa *Tómbola* es parlava "**...d'este nou programa de producció pròpia...**" quan qui el fa és la productora andalusa Producciones 52. Sobre les genèriques apel·lacions al fet que som líders d'audiència, es pretén disfraçar de lideratge continuat el que són puntuals i esporàdics dies o franges horàries en què superem les altres cadenes.

Exemple d'això i que no es té cap escrúpol a l'hora **d'enganyar els espectadors**, no ja en una campanya publicitària sinó dins de l'informatiu, és el vídeo que es va incloure en el *Notícies 9* 1a edició del 2 de juny. En ell es destaca el suposat rècord d'audiència de Canal 9 el mes de maig i es deia que havíem superat TVE. El que s'amagava és que Tele 5 i Antena 3 ens havien superat a nosaltres. De quatre cadenes que es poden veure a la Comunitat Valenciana érem la tercera.

És evident que l'emissora té tot el dret del món de fer autopromoció però, com que també és evident que això no té res a veure amb les notícies, **mai no hauria d'anar dins dels Notícies 9.**

El que posa de manifest tot això és el menspreu que els nostres directius tenen pel manteniment de la credibilitat i d'una imatge digna dels nostres informatius. Un fet recent, de l'11 de juny, posa de manifest d'una manera feafent aquesta desconsideració. Per a fer un comentari especialitzat del Debat de l'Estat de la Nació que aquell dia es feia al Congrés dels Diputats es va escollir el periodista madrileny Carlos Dávila. Dávila, que no parla valencià és una persona que participa setmanalment, cobrant un generós caixet, en el programa *Parle vosté, calle vosté*, prototípic del que es coneix com *tefefem*. Per tant, no van tenir cap escrúpol de, en lloc d'encarregar el comentari a algun professional de la casa, deixar-lo en mans d'un periodista a qui els espectadors de Canal 9 estan acostumats a veure parlant d'ovnis, vidents, curanderos, pràctiques sexuals i altres dels temes que són propis del programa *Parle vosté, calle vosté* i en el to habitual d'aquest espai.

6. MANIPULACIÓ I CENSURA

El control que per part de la Direcció hi ha hui sobre la informació que donem és molt gran. **Els actors d'aquest control** comencen en la figura del director de TVV, **Jesús Sánchez Carrascosa**, i, és clar, acaben en cadascun dels treballadors d'aquest Departament que acceptem unes ordres, unes consignes que contravenen el nostre criteri professional i un lliure desenvolupament de la faena. Enmig, trobem tot un ampli i

compacte equip directiu, des del director adjunt per al Segon Canal, **Ximo Genís**; el cap d'Informatius, **Pau Pérez Rico**, el coordinador d'Informatius, **Jesús Martínez**, el responsable d'Esports, **Miquel Àngel Picornell**, fins a **una dotzena d'editors i assignadors d'Informatius diaris i no diaris**, que apliquen sense fissures el model informatiu imposat per Sánchez Carrascosa.

A banda cal situar el coordinador d'Esports, Vicent Bosch, que ningú no sap exactament quina faena fa i que no sembla inclòs en l'equip veritablement operatiu del cap d'Informatius, Pau Pérez Rico.

Amb relació a aquest equip directiu és important afegir també que recentment hi ha hagut la **dimissió** d'un càrec important: Vicent Palací. Després de dos mesos com a coordinador d'Informatius del Segon Canal, Palací ha dimitit en desacord amb la gestió i la línia informativa dissenyada. A més, tres membres dels equips d'Edició dels *Notícies 9* també han fet arribar a la direcció la seua voluntat de deixar els respectius càrrecs.

Siga com siga, mai no serem nosaltres qui negarem a aquells que tenen responsabilitats superiors el dret a dirigir, coordinar o editar el nostre treball però **aquestes funcions no s'han de confondre amb tasques de manipulació i censura que existeixen i que denunciem.**

En totes i cadascuna de les reunions que aquest Comitè de Redacció ha tingut amb els responsables del Departament d'Informatius hem citat casos concrets de manipulació i censura. Sempre se'ns ha contestat amb raons que no aguantarien una mínima anàlisi per part d'un observador imparcial. Els exemples que posarem més avant no deixaran lloc a dubtes.

Aquest Comitè de Redacció vol denunciar que, més enllà de la voluntat desinformadora que presideix el format dels programes del nostre Departament, la selecció dels temes o el model organitzatiu que més avant revisarem, el més dolorós és veure com **el nostre treball diari és sotmés a pràctiques habituals de manipulació i censura que, per norma, responen a un interès per afavorir el Govern de la Generalitat i el Partit Popular.**

Manipulació amb interès partidista és quan es dóna una part de la informació i se n'amaga una altra, quan es deixa parlar a uns protagonistes i no a altres, quan un mateix fet es valora diferent segons si afavoreix o perjudica a qui es vol beneficiar. Això, en Canal 9 TVV, passa.

Censura amb interès partidista és quan s'amaga aquella informació que no interessa que arribe als nostres espectadors perquè podria perjudicar a aquells que protegim. I això també passa.

Els exemples que segueixen no pretenen ser un llistat exhaustiu, seria una empresa impossible enfront del degoteig d'aquestes situacions que es donen en el dia a dia. Presentem, això sí, una mostra bastant representativa atenent els casos que més ressò han tingut en el si de la Redacció i, fins i tot, més enllà

La primera ocasió de descarada manipulació informativa després de l'aprovació de l'Estatut Professional de la Redacció de RTVV va arrancar quan encara aquest Comitè no estava constituït (en realitat va ser el cas que ens ocupa el que ens va fer veure la necessitat que calia constituir-lo com més prompte millor), va ser l'incident entre el rector Pedreño i el president Zaplana en l'obertura del curs a la Universitat d'Alacant.

• **Cas Pedreño vs Zaplana**

Dia 4 d'octubre de 1996. El president Zaplana abandona l'obertura del curs a la Universitat d'Alacant perquè el rector Pedreño no el deixa presidir l'acte.

El fet va succeir el divendres 4 d'octubre de 1996, al migdia. L'embolic a la Universitat d'Alacant era considerable però els nostres editors, encara a les 13'38, 20 minuts abans de començar l'Informatiu, tenien una obertura de noticiari amb "La contaminació d'aigües al Baix Segura". No va ser fins les 13'52 quan es va escriure l'obertura amb el tema de l'incident a la Universitat d'Alacant. **I no ho va escriure ni cap redactor, ni cap membre de l'equip d'Edició, ho va fer el coordinador d'Informatius, Ximo Genís.**

Es va fer, tot elaborat i muntat per Genís, una presentació i un plató (un minut) amb imatges (no del moment dels fets) en què es deia que qui havia trencat el protocol era el rector Pedreño i es recollien les opinions, totes a favor del president Zaplana, del mateix president de la Generalitat, del Delegat del Govern, del conseller d'Indústria i del president de la Diputació d'Alacant.

A la vesprada, de nou fet per Ximo Genís, es dona un nou plató (54 segons) amb imatges (tampoc del moment dels fets). Ja no es diu que el rector Pedreño és qui ha trencat el protocol. Es recullen les opinions (totes contra el rector) del president Zaplana i de la consellera d'Educació.

És a dir, la notícia del dia, va meréixer, sumant els dos informatius, un minut i 54 segons, **no es permet que cap redactor toque el tema, no es va arribar a fer ni un vídeo muntat** (els platós sempre són per a notícies menors), **no vam oferir imatges del moment dels fets** (que altres televisions tenien i que la mateixa universitat ens podia haver facilitat) **i es recullen sis opinions sobre la polèmica, totes a favor del president de la Generalitat i contra el rector alacantí.**

La confirmació que el tractament donat a aquesta notícia, a la qual encara que va obrir informatiu es va llevar tota transcendència, no va ser l'adequat va arribar uns dies més tard, quan les Corts Valencianes van discutir els polèmics fets. Un tema del qual, quan va passar, nosaltres només vam donar dos platós, quatre dies després va portar a un debat parlamentari del qual vam fer, entre migdia i vesprada, un total d' 11 vídeos.

Tractament a banda, que ja hem vist com va ser, quant ens vam enganyar en la valoració?

- **Sentència del Tribunal Constitucional sobre la llengua**

Dia 25 d'abril de 1997. El Tribunal Constitucional dóna la raó a la Universitat de València i li permet utilitzar la denominació *català* per a referir-se a la llengua que parlem.

Com en el cas anterior, assistim a com s'intenta llevar tota la transcendència possible a una notícia important.

El dia que es produeix, ni tan sols va en titulars. Es dóna un vídeo, al final de l'informatiu, de 39 segons de durada i, tot i haver estat en la roda de premsa del rector de la Universitat de València que es felicita del fet que el Tribunal Constitucional els haja donat la raó, no es posa cap declaració.

A l'endemà dissabte, es torna a recollir el tema, en un vídeo d'un minut i 10 segons. En aquesta ocasió es recupera una declaració, que es té des del dia abans però no s'ha usat, del rector felicitant-se per la decisió judicial, però a continuació se'n posa una altra del conseller d'Educació, disgustat, dient que portaran la qüestió a les Corts.

Una altra vegada, els criteris valoratius dels nostres directius queden en evidència quan la sentència del Constitucional acaba generant un debat a les Corts. Així resulta que una notícia que quan es va produir nosaltres vam recollir en un vídeo de 39 segons porta a un debat parlamentari del qual fem, només en la 2a edició del *Notícies 9* del 29 d'abril, 5 vídeos.

Per cert que, seguint el tractament donat en l'esmentat informatiu a aquest debat i lligat al suposat equilibri que els nostres directius diuen que s'ha de mantindre amb les declaracions dels partits polítics, ens trobem amb les dades següents: els grups que defensaven la sentència del Constitucional, que representen el 48 per cent de la cambra, van ocupar el 28 per cent del total de temps de declaracions, i els contraris, el 52 per cent de la cambra, se'n van emportar el 72 per cent.

En contra de la sentència	
E. Zaplana (PP)	67"
R. Ferraro (G.Mixt)	12"

F.Artagoitia (UV)	28"
F.Castelló (PP)	25"
Total	133 (72%)
A favor de la sentència	
A.Taberner (EU)	27"
A.G.Miralles (PSPV)	25"
Total	52 " (28%)

- **La manifestació del Bloc**

Dia 26 d'abril de 1997. Unes 35.000 persones es manifesten a València exigint la derogació del Decret de Nova Planta.

Estem davant d'un dels casos més espectaculars de manipulació informativa que s'han donat mai en Canal 9 TVV. D'aquesta manifestació, convocada per Acció Cultural del País Valencià i a la qual donaven suport diferents grups polítics amb representació parlamentària i sindicats, no es va donar cap informació encara que sí que se'n va fer una al·lusió perquè ningú no poguera dir que s'havia censurat.

En el *Notícies 9* 2a edició d'aquell dia 26 es va fer el següent: es va elaborar una notícia, revisada personalment pel cap d'Informatius, Pau Pérez Rico que hi va introduir modificacions, amb activitats de diferents grups polítics lligades a la celebració del 25 d'Abril. Així, el vídeo en qüestió parlava d'una reunió d'una dotzena de parlamentaris del PP, d'un sopar-festa d'UV, d'una trobada d'un centenar de militants i simpatitzants d'UPV, d'un acte d'homenatge a Jaume I fet per una vintena de militants d'Iniciativa de Progrés i, també, d'unes **declaracions que dirigents del PSOE i d'Esquerra Unida havien fet mentre participaven en una manifestació d'Acció Cultural** a la qual s'havien afegit.

És a dir, **de la manifestació, en si, no es va donar res. No es va explicar per què estava convocada, ni la importància que havia tingut, ni quanta gent havia participat. No es va posar ni una sola imatge general de la manifestació**, cosa que feia impossible veure quina era la seua dimensió, tot eren plans curts dels participants.

El més curiós del cas és que l'informatiu en qüestió es va obrir amb la notícia que *"2.000 persones es manifesten a Corrales de Buelna (Cantàbria) contra els atemptats d'ETA"*.

Per si no n'hi ha prou amb tot això, uns dies després ens ha arribat el contrast.

Dia 20 de maig de 1997. Manifestació d'unes 3.000 persones a Madrid en contra de la unitat de la llengua catalana.

D'aquesta manifestació es fan dos vídeos el mateix dia 20 de maig, amb declaracions de diferents persones participants i, encara més, a la nit es cobreix l'arribada a València dels manifestants i a l'endemà, el dia 21, es fa un tercer vídeo amb noves declaracions.

Però no és tot.

Dia 11 de juny de 1997. Un grup d'entitats, agrupades entorn del Grup d'Acció Valencianista, presenta en roda de premsa la convocatòria d'una manifestació a València per al dia 13 de juny.

D'això sí que es fa vídeo en la primera edició del *Notícies 9* d'aquell dia. La inclusió de la informació provoca que Josep Magraner, editor de l'espai, no firme en els títols de crèdit.

La notícia d'aquesta presentació es va donar **per ordre expressa del director de TVV, Jesús Sánchez Carrascosa**, que, davant les observacions del coordinador d'Informatius, Jesús Martínez, i de l'editor del *Notícies 9* 1a edició, els va fer arribar un dossier amb informacions que en l'època del Govern Lerma s'havien fet sobre actes del Bloc de Progrés.

El tractament donat a aquesta iniciativa del GAV és tan diferent de l'atorgat a l'esmentada manifestació del Bloc que només sabent quins grups socials, econòmics i mediàtics donen suport a cada manifestació es pot entendre la diferència de valoració. Tornem a estar davant un cas clamorós de manipulació informativa que respon a interessos partidistes.

- **El recurs contra la creació de la Universitat d'Elx**

Aquest és un cas en què es combinen la censura i la manipulació.

26 de març de 1997. El PSPV-PSOE presenta un recurs davant el Tribunal Constitucional contra la Llei de Creació de la Universitat d'Elx.

Sobre aquest tema **hi havia un vídeo fet per a la 1a edició del *Notícies 9* però, quan abans d'emetre's, els nostres directius el van revisar van decidir que no es donara.** La peça en qüestió constava d'una explicació del recurs, declaracions dels que el presentaven i d'un representant de la Conselleria d'Educació, aquestes recollides el dia abans.

La notícia, evidentment, s'havia produït i nosaltres teníem material suficient per a emetre-la però no es va donar. L'explicació oferida pels nostres directius va ser que no es podia donar la informació sense declaracions adequades de la Conselleria d'Educació i les que es tenien no ho eren.

El cas és que de vesprada es va anar a entrevistar el conseller d'Educació, Francesc Camps, i la notícia es va donar.

Però no tot acaba ací. A banda de no haver donat la informació en el *Notícies 9* 1a edició, a la vesprada no vam tenir en compte que encara no

haviem dit res a la nostra audiència de la presentació del recurs i vam començar per la resposta del Govern de la Generalitat.

La notícia, en el *Notícies 9* 2a edició, es presentava així: ***“El Govern valencià ha qualificat d’incoherent i il·lògica la presentació d’un recurs d’inconstitucionalitat pels socialistes contra la Llei de Creació de la Universitat d’Elx. Des de la Conselleria d’Educació s’ha subratllat que a les Corts Valencianes el grup socialista s’abstingué i no votà en contra d’esta llei”***.

D’aquesta manera, se li feia la volta i es convertia en notícia la reacció del Govern i no la presentació del recurs.

- **El cas Eulen**

Aquest exemple de manipulació informativa té aspectes semblants al vist anteriorment amb relació al recurs per la Universitat d’Elx però, també, algunes novetats.

16 d’abril de 1997. El conseller de Presidència, José Joaquín Ripoll, compareix a les Corts per a explicar les adjudicacions al grup Eulen de neteja i seguretat.

El primer que cal dir és que quan hi ha aquesta compareixença ja fa una setmana que diferents diaris valencians publiquen que la Generalitat està donant contractes milionaris a l’empresa Eulen, presidida per un amic del president del Govern, José María Aznar. **Nosaltres mai no vam dir ni una paraula sobre el tema. Ni vam recollir la informació publicada, ni vam procurar recollir informació pròpia per a fer-la arribar als espectadors.**

El tema, però, va arribar a les Corts. Compareix el conseller Ripoll i dona les seues explicacions.

A continuació recollim íntegra la presentació de la notícia en el *Notícies 9* 2a edició: ***“L’empresa Eulen tenia més contractes amb l’administració autonòmica quan governaven els socialistes que en l’actualitat. Amb estes dades i algunes més, el Govern valencià ha eixit al pas d’una sèrie d’informacions que relacionen l’adjudicació dels contractes a esta empresa amb el fet d’estar presidida per un amic de José María Aznar”***. I qui fa aquesta entradeta? Ni un redactor, ni tan sols un membre de l’equip d’Edició. La fa, cosa absolutament excepcional, el mateix coordinador d’Informatius, **Jesús Martínez**.

El vídeo manté un to paregut i, després d’indicar que en l’època socialista l’empresa Eulen havia obtingut 33 contractes i ara en tenia 24, diu textualment que ***“...amb estes dades el Govern valencià desmenteix les informacions aparegudes recentment...”***. El que no es diu és que els 33 contractes del període PSOE van ser en deu anys i els 24 del període PP ho han sigut en poc més d’un.

De declaracions, hi ha les del conseller Ripoll i de ningú més.

- **El cas Such**

El que segueix és un exemple de com el fet de no contextualitzar una informació equival a manipular-la.

10 de desembre de 1996. El Conseller d'Indústria Diego Such nega que Dragados li construïra una casa a canvi d'unes obres a la Universitat d'Alacant, en l'època en què era vicerector.

Aquell matí el diari *El País* va publicar les suposades irregularitats en la construcció del xalet del conseller Such, donava moltíssima informació, dades i detalls. Immediatament, Such convoca una roda de premsa per a desmentir la informació.

El que nosaltres vam fer va ser anar a la roda de premsa de Such, com no podia ser d'una altra manera, i informar del que havia dit, de les seues raons.

El que no vam fer va ser una peça complementària que explicara quines eren les acusacions concretes que es feien al conseller.

Al remat, la informació era incompleta ja que **la nostra audiència va poder escoltar els arguments de Such però no va saber quina era la base que sustentava les acusacions contra ell per la construcció irregular d'un xalet.**

Una setmana després, el conseller Such va comparéixer davant les Corts per a donar la seua versió dels fets. Durant tots aquells dies van continuar eixint més dades sobre les suposades irregularitats en la construcció del xalet però Canal 9 no les va recollir. El dia de la compareixença vam repetir els esquemes de la primera roda de premsa, es va donar l'explicació de Such, la dels portaveus dels altres partits, però no es va explicar abosolutament res de quines eren les acusacions sobre les quals s'estava discutint.

- **Cas Bancaixa**

24 de gener de 1997. El grup Bancaixa presenta el seu balanç anual.

Una redactora va a la presentació i quan està a la seu de Bancaixa, a punt de tornar-se'n cap al Centre de Producció de Burjassot, la crida un membre de l'equip d'Edició del *Notícies 9* del migdia i li diu que no cal que es quede més temps ja que **el tema no es donarà**

Quan, en arribar a Burjassot, la redactora pregunta el perquè d'aquesta decisió, l'equip d'Edició li contesta que ells no saben res que **tot ha sigut cosa del director de TVV Jesús Sánchez Carrascosa.**

L'editor, en concret, li comenta que Carrascosa no es porta bé amb Bancaixa.

La "caiguda" del vídeo provoca una encesa polèmica en la Redacció i el coordinador d'Informatius, Ximo Genís, diu a la redactora que havia anat

a l'acte de Bancaixa que prepare un vídeo de 40" per a la vesprada i que s'acabe l'embolic. Genís li diu que no faça cas de les raons exposades per l'editor i que tot ha sigut un malentés.

Dies després, en la reunió mensual del Comitè de Redacció, el cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, va dir que no hi havia motiu de queixa ja que la notícia, al final, es va donar i que si en algun moment es van plantejar no donar-la va ser perquè **Bancaixa ix massa**.

- **Un comunicat en ple partit**

Hi ha pràctiques que costa de creure que algú siga capaç d'aplicar i nosaltres, d'aquestes, també en patim.

6 de febrer de 1997. En els minuts finals de la retransmissió del partit de futbol entre el R. Madrid i el FC Barcelona, el locutor va donar pas al CPP de Burjassot on **un redactor d'Informatius, damunt les imatges del futbol, va llegir un comunicat del Govern de la Generalitat en contra d'una acusació que el grup Acció Cultural del País Valencià havia fet contra el president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, de boicotejar TV3**. Es citava concretament l'editor Eliseu Climent com a responsable de les acusacions.

El fet no té precedents i és una manipulació informativa descarada per permetre el descomunal **abús de poder** que significa usar una retransmissió de màxima audiència per a enviar un determinat missatge a la ciutadania amb interès partidista.

El fet suposa una total vulneració de tots els preceptes, des de la mateixa Llei de Creació fins l'Estatut de Redacció, que consagren la veracitat, imparcialitat i objectivitat en les informacions i el respecte al pluralisme.

La retransmissió d'un partit de futbol no es és lloc per a llegir un comunicat del Govern que podia haver quedat per a qualsevol edició del *Notícies 9* que vinguera a continuació o a l'endemà

A més, resulta increïble la inclusió d'un comunicat que denuncia una acusació al president de la Generalitat que la majoria de la nostra audiència desconeix ja que s'està fent en aquells mateixos moments aprofitant el senyal d'una altra cadena de televisió, TV3.

A l'endemà i en diferents edicions dels nostres informatius, es van recollir repetides declaracions públiques del president de la Generalitat, Eduardo Zaplana, en què continuava apuntant que Climent era el responsable de les acusacions. Fins i tot, algun grup polític minoritari s'afegia a la tesi. En cap moment, tot i que aquest Comitè va fer l'observació, no es va recollir la seua opinió.

Els nostres directius ens van argumentar que s'havia llegit el comunicat i es negava la paraula a Climent per "raons d'empresa", ja que Eliseu Climent perjudicava Canal 9 quan no desconnectava el senyal del futbol de TV3.

L'explicació no s'aguanta ja que, en cas de ser certa, el comunicat contra Climent i ACPV es podia haver emés qualsevol dia dels que no desconnectava el senyal del futbol que era quan restava audiència a la nostra empresa. Però no, el comunicat es llegeix justament un dia en què ningú no resta audiència al nostre partit, el que passa és que s'acusa el president de la Generalitat de les interferències que està patint TV3. Per tant, **les raons no són d'empresa sinó polítiques.**

- **El cas Marina Ocaña**

Hi ha notícies que són impossibles d'amagar però susceptibles de comptar de forma incompleta i no dir allò que no es vol que se sàpia.

13 d'abril de 1997. Mor a la clínica Mare Nostrum d'Alacant la xiqueta Marina Ocaña després d'una operació d'angines. Se sospita que hi pot haver irregularitats en l'assistència.

Els informatius de Canal 9 no van dir en cap moment que aquesta clínica on havia mort la xiqueta estava en el pla de xoc dissenyat per la Conselleria de Sanitat de la Generalitat. **No es va explicar als nostres espectadors que a Marina Ocaña l'havien operada a la clínica Mare Nostrum perquè la Conselleria de Sanitat l'havia desviada allà.**

L'ordre explícita de no fer cap referència al pla de xoc la va donar el Coordinador d'Informatius, Jesús Martínez.

En les dos primeres informacions, cròniques arribades des d'Alacant, es deia que la Conselleria tenia concert amb l'establiment en qüestió però després ja ni això.

Encara més: en l'espai *Dossiers* del dia 18 d'abril es va fer un reportatge de la mort de Marina Ocaña. Tampoc no es deia res sobre la relació entre la Conselleria de Sanitat i la clínica Mare Nostrum, no es feia cap referència al fet que estava dins el pla de xoc. L'equip de *Dossiers*, segons paraules d'un membre del mateix grup, va rebre com a condició per a fer el reportatge **no fer cap referència al pla de xoc.**

Només cal veure els diaris o haver escoltat la ràdio durant aquells dies per a adonar-se que la inclusió de la clínica escenari de l'operació de Marina Ocaña en el pla de xoc era un tema recurrent, tant que fins i tot el Govern de la Generalitat va donar repetides explicacions al respecte. En canvi, per a nosaltres, era una cosa que no calia o no valia la pena ni esmentar.

- **La manipulació de les dades econòmiques**

Les dades econòmiques només es destaquen quan són positives. Sempre que un informatiu obri amb dades econòmiques és perquè són bones, mai no es destaca un aspecte negatiu. **Les dades econòmiques positives tenen caràcter prioritari, les negatives, secundari. És**

impossible trobar una dada econòmica negativa obrint un informatiu, el contrari és habitual.

Els següents exemples no deixen lloc a dubtes.

8 de novembre de 1996. La desocupació del mes d'octubre baixa a la Comunitat Valenciana i puja al conjunt d'Espanya.

Notícies 9 1a edició. Obrint informatiu, la "10". Amb aquest plantejament: La desocupació **baixa a la Comunitat Valenciana** i (en un pla secundari) s'afegeix que **puja a Espanya**.

26 de novembre de 1996. La desocupació durant el tercer trimestre del 96 puja a la Comunitat Valenciana i baixa al conjunt d'Espanya.

Notícies 9 1a edició. És la quinta informació del dia. Canvia el plantejament, la referència que es pren ja no és l'autonòmica: La desocupació **baixa a Espanya** i (a cua) es diu que **puja a la Comunitat Valenciana**.

Quan apareixen les dades de desocupació al febrer tornem a veure com es repeteix l'exemple.

10 de març de 1997. La desocupació al febrer creix en més de 6.000 persones a tot Espanya, una de les comunitats on més augmenta és la Valenciana.

En la 1a edició del *Notícies 9* d'aquell dia la referència a la desocupació és el quart tema dels titulars i la que fa 13 en l'ordre de l'informatiu, en l'escaleta. En la 2a edició ja no va ni en titulars i després, acompanyant unes declaracions del ministre d'Economia Rodrigo Rato, la notícia que s'ofereix és que s'han creat 740.000 llocs de treball i, en un pla secundari, que hi ha 6.000 parats més.

- **Cas Associació d'Actors**

12 de maig de 1997. Se celebra la Gala de l'Associació d'Actors. Es donen diferents premis a actors i actrius valencians.

Una redactora de Canal 9 va anar, per encàrrec de la responsable de la secció *Panorama*, a cobrir l'acte i va preparar un vídeo per al *Notícies 9* 1a edició del dia 13. **El vídeo, tot i estar a punt, no es va donar**, segons l'equip d'Edició, perquè anaven llargs de temps i s'havia de retallar per algun vídeo. Quedava per a la vesprada. Però torna caure, no es dona. L'explicació que el Coordinador d'Informatius, Jesús Martínez, va donar a la responsable de la secció *Panorama*, i aquesta a la redactora que havia elaborat la informació, és que **la decisió l'havia presa personalment el director de TVV, Jesús S. Carrascosa, ja que l'Associació d'Actors havia convocat diferents rodes de premsa en contra de Canal 9**.

- **Cas Quintanilla**

A aquest cas ja ens hem referit anteriorment en el llistat de diferents temes que no s'han tractat en els nostres informatius tot i ser notícia en tots els mitjans però el cas *Quintanilla* té valor afegit.

El 15 de maig, després de molts dies de polèmica, es va encarregar a un membre de la Redacció que preparara diferents gràfics sobre la ubicació del Parc Temàtic de Benidorm per a fer un vídeo. Quan els gràfics ja estan en marxa el coordinador d'Informatius, Jesús Martínez, li diu que el tema cau, que ell ha fet tot el que ha pogut però que **una instància superior no vol que es done.**

- **Cas Unió vs AVA**

23 de maig de 1997. Els redactors que es dediquen a la informació agrària van rebre **una ordre del cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, en el sentit que en endavant la Unió de Llauradors no ha d'eixir més. Només eixirà AVA i com menys millor .**

Un dia abans, un altre redactor ja havia rebut la mateixa consigna de boca d'un editor que li va dir concretament que la Unió eixia massa, "per cada volta que ix AVA la Unió n'ix vint".

"La guerra dels camions" que per aquelles dates va esclatar entre França i Espanya va impossibilitar el compliment de l'ordre ja que les organitzacions agràries van adquirir molt de protagonisme. La Unió va continuar eixint però amb dificultats i en més d'una ocasió a alguns redactors se'ls va prohibir referir-se a aquest sindicat o van tindre problemes per a fer-ho o per a posar declaracions dels seus dirigents.

La proporció 1 a 20 esgrimida per un editor no és certa. Des de l'1 de gener al dia en què es va donar l'ordre de silenciar la Unió, aquest sindicat agrari havia aparegut en 15 informacions i AVA en 11.

- **Balanç unilateral de l'equador de la legislatura**

31 de maig de 1997. 1a edició. Balanç dels dos primers anys de govern Zaplana al capdavant de la Generalitat. Entrevista amb el president.

Abans de res cal apuntar que tres dies abans del dia en qüestió ja es van fer dos peces sobre els dos anys de govern d'Eduardo Zaplana. En un primer vídeo anaven, per aquest ordre, quatre talls de veu d'aproximadament 20 segons cadascun: Albert Taberner (EU), Antonio Moreno (PSPV-PSOE), Fermín Artagoitia (UV) i Fernando Castelló (PP); en el segon era el mateix president Zaplana qui valorava els seus dos anys de gestió.

El 31 de maig, un dissabte, es van fer, de nou, dos peces sobre el balanç de Govern.

AIXÍ FEM EL BALANÇ DE DOS ANYS DE GOVERN

1r vídeo. Durada: 3'50 minuts. Recorregut per totes les coses aconseguides pel govern presidit per Eduardo Zaplana, amb profusió d'imatges de cadascuna de les qüestions tractades. Es dona una imatge absolutament positiva del treball realitzat i no s'esmenta ni un sol error, ni una sola ombra, ni una sola cosa que pugui posar en dubte que el balanç és absolutament satisfactori. S'inclou, això sí, una referència a la contradictòria actitud del PSPV-PSOE que ha recorregut davant el Tribunal Constitucional la creació de la Universitat d'Elx, tot i no haver votat en contra a les Corts.

2n vídeo. Durada: 8 minuts. Entrevista postproduïda amb el president Zaplana. És un recull de talls de veu amb sobreimpressió de diferents rètols de situació del tema a què s'està fent referència. Les preguntes no s'escolten. A efectes de l'espectador és com un discurs del president. Eduardo Zaplana, critica l'oposició quatre vegades. Diu concretament que: "l'oposició no té voluntat de diàleg, es dedica al discurs fàcil, l'actitud dels socialistes amb relació a la Universitat d'Elx no és responsable i el PSPV-PSOE pateix una crisi interna que l'invalida com a interlocutor".

Resulta estrany que en analitzar els dos primers anys de gestió d'un govern no aparega gens l'opinió dels partits de l'oposició i, encara més, és curiós que les úniques crítiques que apareixen se les emporte, precisament, l'oposició de boca del president.

Membres de la Redacció van fer arribar a la Direcció del Departament el seu desacord tant amb l'enfocament del reportatge-resum, com amb el fet que l'oposició no poguera dir la seua dels dos anys de govern. Tant és així que el reportatge ni tan sols anava firmat i el redactor que el va fer no va voler ni posar la veu en off, es va haver de buscar un altre redactor. El més greu encara és que sabem que **el reportatge va ser revisat per Presidència de la Generalitat abans de ser emés i que, a última hora, es van canviar diferents plans, entre ells un en què eixia el rector de la Universitat d'Alacant, Andrés Pedreño.**

En resum, van ser prop de 13 minuts a la disposició del Govern de la Generalitat. L'oposició es quedà sense veu, sense paraula. Sense possibilitat de donar a conèixer el seu balanç. Ni tan sols ha pogut contestar les crítiques rebudes.

- **Censura en emissió**

30 de maig de 1997. *Notícies 9* 1a edició. A Alboraià la Unió de Llaureadors organitza una protesta contra productes francesos. Partits i entitats cíviques els hi donen suport.

El primer problema amb què es troba la redactora és que l'editor de l'informatiu li diu que **no es pot posar declaracions de cap representant de la Unió de Llauradors** (en compliment de l'ordre esmentada anteriorment). Després de moltes discussions amb el coordinador d'Informatius, Jesús Martínez, i el subdirector, Ximo Genís, aconseguix poder posar un tall del secretari general de la Unió, Miquel Vilalta.

El més gros ve després. La notícia, passats ja els controls pertinents de l'equip d'Edició, es munta. El redactat conta el que han fet els llauradors, les queixes a l'actitud dels francesos i acaba dient: **“Representants dels xicotets empresaris i de tots els partits polítics, excepte el Partit Popular, han participat hui en la protesta dels llauradors”**. Amb l'emissió de l'informatiu en marxa, la notícia ja feta i a punt d'eixir a l'aire, **per ordre del mateix cap d'Informatius Pau Pérez Rico, el text és censurat i se li lleva l'últim punt i seguit. La referència a l'absència del PP desapareix**. Després a l'autor de la notícia se li argumenta el fet dient-li que, atés que l'informatiu havia començat amb una visita del president Zaplana a Mercavalència per a donar suport als agricultors, la frase en qüestió era contrària a la línia informativa del *Notícies 9*.

- **Repetició de la jugada**

2 de juny de 1997. Canal 9 obté el maig una audiència del 21 per cent. Se supera TVE.

Només feia tres dies que havia succeït el cas de censura en directe en la notícia abans referida, amb publicació en premsa inclosa, i la direcció del Departament va reincidir. Això sí, es va reaccionar un poquet més ràpid i la censura no es pot dir que fóra en directe.

El membre de la Redacció que va fer el vídeo, amb informació facilitada pel mateix coordinador d'Informatius, va recollir la següent frase: **“Canal 9 també ha consolidat la seua posició entre les cadenes autonòmiques. És la segona més vista i només TV3 està per davant”**. El text, amb la frase esmentada, va passar tots els controls de l'equip d'Edició i quan el periodista estava ja en cabines muntant la peça va rebre **una cridada telefònica dient-li que eliminara la referència a TV3. “... només TV3 està per davant” va desaparèixer**.

Com en el cas anterior, Pau Pérez Rico va assumir l'autoria i responsabilitat de l'ordre donada.

- **Cas OJD-Las Provincias**

8 de juny de 1997. Diumenge. Segons dades de l'OJD, el diari *Las Provincias* és el més venut a la Comunitat Valenciana.

Mai en tota la història de Canal 9 TVV no s'havien donat les dades de venda dels diaris valencians. El fet no té precedents i resulta

especialment estrany atés que la Direcció d'Informatius té molt d'interés que mai no es citen noms de diaris o emissores de ràdio en les nostres informacions. Diuen que no se'ls ha de fer propaganda.

En aquest cas, sí que es van donar noms. Es va dir que **Las Provincias era el més venut de la Comunitat Valenciana i que Levante estava 5.200 exemplars diaris per darrere de Las Provincias**. Després es completava el llistat dels cinc rotatius més venuts amb *Información*, *Mediterráneo* i *Castellón Diario*.

Però si l'aparició d'aquesta notícia (en forma de plató amb imatge i amb una durada de 37 segons) ja és prou sorprenent, més ho és encara el seu procés d'elaboració. La informació de l'OJD amb les dades de venda no arriba a Canal 9, arriba als diferents diaris esmentats. **Canal 9 té accés a la informació de l'OJD perquè el mateix director de TVV, Jesús Sánchez Carrascosa, marit de la directora de Las Provincias, dona al cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, un paper escrit en castellà amb la informació referida i amb l'ordre de traduir-lo i emetre'l.**

Pérez Rico passa l'ordre i les dades a l'editor de l'informatiu i aquest a un redactor que fa la peça.

- **Els talls de veu**

La discussió al voltant de quan es posen o es deixen de posar determinats talls de veu dels protagonistes de les notícies mereix també una reflexió.

La màxima dels nostres directius és que mai ningú que es atacat no ha de quedar-se sense possibilitat de resposta. És una explicació bastant raonable i, en general, es compleix. Habitualment els atacats o criticats són els governs i, només cal veure les aparicions en pantalla, acostumen a tindre sobrades ocasions de contestar l'oposició.

Abans, en el cas de les acusacions del president Zaplana contra l'editor **Eliseu Climent** ja hem vist una repetida excepció a aquesta màxima que els atacats han de poder defensar-se. Però n'hi ha més, bastants més.

Així, en reportatge del programa *Dossiers* sobre la primera remodelació del govern d'Eduardo Zaplana, la veu en off esmentava una observació del socialista Joan Lerma sobre la gestió de l'executiu i immediatament entrava un tall de veu del president Zaplana que començava dient "**...esto es mentira**". És a dir, que **l'oposició eixia criticada del reportatge tot i que, en ell, no se li donava ocasió de fer la seua valoració dels canvis de govern.**

Més recentment, al maig, es va fer un vídeo sobre l'opinió d'Unió Valenciana i Iniciativa de Progrés contra una iniciativa a discutir al Congrés de Madrid sobre la unitat de la llengua catalana i tot i tenir també una declaració del **grup socialista**, que defensava la iniciativa, no es va posar.

Si les crítiques de l'oposició al Govern sempre han de tenir resposta, no sembla que el contrari preocupe tant. A l'abril, quan el vicepresident del Govern, Francisco Álvarez Cascos, va acusar l'exministre socialista **Jorge Semprún** d'haver participat en l'adjudicació d'un canal privat Canal Plus i de ser conseller de l'empresa, la notícia va entrar en l'informatiu encara que l'equip d'Edició va dir que no era cosa seua sinó del coordinador d'Informatius que, fins i tot, va imprimir el teletip per a facilitar el treball al periodista.

Tampoc **els mestres de la Vall d'Albaida** que van denunciar el maig que la Guàrdia Civil els havia interrogats sobre la seua participació en una manifestació a favor de l'ensenyament públic no van tenir ocasió de parlar. En la 2a edició del *Notícies 9* del 26 de maig (la 1a edició va obviar el tema tot i que ja era conegut al matí) es van recollir les declaracions del delegat del Govern, Carlos González Cepeda llevant importància al fet i les de ningú més.

7. UNA REDACCIÓ DESVERTEBRADA

Considerem que el model organitzatiu que impera en la Redacció d'Informatius de Canal 9 TVV (el mateix des de 1989) és una **mostra més de la voluntat desinformatora** de la Direcció.

La **inexistència de seccions homogènies amb mecanismes de funcionament autònoms** allunya els membres de la Redacció de l'imprescindible seguiment dels temes que cal per a una bona informació i, al mateix temps, aliena els professionals del producte final que elaborem.

Encara que no consta per escrit enlloc i concretar-ho és bastant complicat, podríem dir que l'esquema organitzatiu del nostre Departament d'Informatius (sense entrar en l'apartat de producció i sense incloure el 2n Canal) és el següent:

Un cap d'Informatius.

Dos coordinadors (un d'Informació General i un d'Esports).

Dos editors (un d'Informació General i un d'Esports) i dos assignadors (els dos en l'apartat d'Informació General, un encarregat dels temes de Comunitat Valenciana i un, d'Espanya i Món) per a cadascun dels informatius *Notícies 9* 1a edició, *Notícies 9* 2a edició i *Notícies 9* Cap de Setmana.

A banda hi ha un coordinador per a l'espai *Dossiers*, un altre per a *Crònica* i un altre per a l'apartat de realització.

Com es pot veure, **els càrrecs van tots lligats a la realització efectiva i posada en pantalla dels espais però no a la forma d'organitzar el treball a la Redacció**, ni a les rutines de recerca, valoració i elaboració de les informacions.

A més d'aquelles persones que es dediquen a fer microespais concrets com *El Camp*, *L'Oratge* i *Panorama*, certament a la Redacció hi ha àrees d'especialització però es troba a faltar, en general, un mínim funcionament autònom de les seccions.

Esports representa el conjunt de redactors més homogeni i diferenciat, tant que compta amb el seu propi coordinador.

En el que seria Informació General, trobem la secció de Successos i Tribunals (la que gaudeix de majors àmbits d'autogestió), Economia, Espanya i Món. A més hi ha una persona que controla els corresponsals, una altra que segueix el president Zaplana i suposades especialitzacions com Consum, Sanitat... i poc més. **Ni Cultura, ni Ensenyament, ni Política, ni Ciència i Tecnologia, ni Obres Públiques, ni Grups Socials, ni Ecologia... no disposem de ningú especialitzat en aquestes qüestions ni que les seguisca habitualment.**

Precisament si prenem *Panorama*, la revista de frivolitats i curiositats dels informatius, com una secció més de la Redacció (cosa que no és possible atès que els seus membres tenen contractes d'obra lligats al mateix microespai) és l'únic exemple de què disposem de secció amb redactors propis i cap de secció. Però no n'hi ha més.

Cap d'Informatius i coordinadors a banda, els editors es dediquen a donar forma a un noticiari i els assignadors, a repartir la faena a fer. Però **ningú no s'encarrega de tenir els temes a punt en cada secció, de planificar el seguiment dels esdeveniments, de portar les previsions, d'organitzar cada grup ni d'assegurar la continuïtat en el tractament de les notícies.**

Aquest model tan absolutament desvertebrat és inèdit, fins i tot en les redaccions més xicotetes. Evidentment **garanteix un control absolut en mans del coordinador d'Informatius (un model arrelat a la casa)** però dificulta molt, pràcticament impossibilita, que fem allò pel que ens paguen: destapar i donar notícies sense necessitat d'anar a roda dels gabinets de premsa o dels diaris.

Si mirem al nostre voltant, si parem a veure com estan organitzades, pel que fa a periodistes, les redaccions de les altres televisions autonòmiques espanyoles trobem grups molt més vertebrats.

Totes disposen, és clar, de cap d'Informatius i l'equivalent al nostre coordinador; també d'editors i assignadors o subeditors per a cada noticiari. Fins ací tot igual, el que passa és que en el nostre cas ja entrariem en l'apartat de redactors, sense més responsables intermedis, i ací està la diferència.

On Canal 9 no té cap nivell organitzatiu::

Canal Sur té: Un redactor en cap i cinc caps de secció (Nacional, Internacional, Política, Societat i Medi Ambient)

Tele Madrid té: Dos redactors en cap (Política-Economia i Local) i cinc caps de secció (Política, Nacional, Internacional, Economia i Local).

TVG té: Dos redactors en cap, cinc caps de secció (Economia, Societat, Nacional, Internacional i Local).

ETB té: Un cap de redacció i tres caps de secció (Política, Societat i Internacional).

TV3 té: Sis caps de secció (Societat, Catalunya, Internacional, Política, Economia i Assignacions) i quatre sotscaps de secció (Societat, Internacional, Política i Economia).

Reclamem, clar està una major vertebració de la Redacció, encara que no siga aquest el marc per a fer una proposta concreta. I ho reclamem perquè és l'única manera de **poder aprofitar adequadament les energies dels treballadors**. S'aconseguiria també que (una volta s'ha demostrat que qualsevol de nosaltres pot ser "un tot terreny" molt acceptable) els redactors acabaren sent uns bons especialistes en uns determinats temes, amb agenda, amb contactes, i l'empresa aprofitaria molt millor els anys de formació que el treball diari suposa. Els membres de la Redacció no només considerarien seua la notícia feta cada dia, sinó que el conjunt d'allò ofert per la secció també seria propi i, per extensió, se sentirien molt més a prop de l'informatiu entés globalment.

Ara les coses van per un altre camí. Després de tant de temps, **continuem sense arribar a una organització que ens homologue amb tots els mitjans amb un mínim d'ambició**. Anem tant per un altre camí que, fins i tot, **les reunions diàries de Redacció**, on sempre s'havien comentat els temes entre tots i cadascú podia dir la seua, **s'han eliminat**. Hui la perspectiva que cada membre de la Redacció té de l'informatiu en què treballa comença i acaba en la notícia que ell fa.

Aquesta major vertebració de la Redacció que demanem serviria també per a protegir, un poquet més almenys, la Redacció de les possibles arbitrietats dels directius que estan per damunt del Departament.

Actualment la Redacció se sent absolutament desamparada ja que els responsables del Departament sembla que han abandonat qualsevol possibilitat de mantindre el seu criteri professional amb un mínim de força davant instàncies de direcció superiors. Recents exemples ens ho demostren.

LES ÚLTIMES ARBITRARIETATS QUE PERMETEN ELS NOSTRES DIRECTIUS

El director de la cadena es carrega (***) sense oferir res a canvi un programa tan assentat i seguit pels nostres espectadors com el *Minut a minut* (resum dels gols de la jornada de lliga del diumenge) i no passa res.

El director de la cadena fa caure el mateix dia d'emissió reportatges del programa *Dossiers* que estan anunciats i tot només perquè creu que abaixen l'audiència dels divendres, i no passa res.

El director de la cadena no permet que uns enviats especials (que ja tenen preparats el viatge, l'allotjament i els enllaços) vagin a cobrir les eleccions angleses, encara que es puguin perdre els diners, i no passa res.

Dos partits de futbol amistosos de seleccions estrangeres deixen dos dies seguits a mitjan juny el *Notícies 9* 2a edició en un miniinformatiu de quatre minuts, i no passa res.

En plena ampliació de la delegació de Canal 9 a Madrid, el director de la cadena decideix traslladar a València un periodista destacat en aquella delegació des de fa vuit anys al·legant unes suposades raons tècniques que el mateix cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, diu que no coneix, i no passa res.

Es fan més de 60 contractacions per a tres anys de persones que han de treballar en Redacció i no es té en compte els companys que porten moltíssim temps en la casa, i no passa res. Es tria arbitràriament un grup de persones fora de la borsa de treball i a qui ni tan sols es fa una prova prèvia, i no passa res.

El director de la cadena nega tota possibilitat de fer viatges a l'estranger per més important que siga una notícia, cosa que ens allunya d'un model de televisió integral i ens acosta a un de televisió local, i no passa res.

S'omplien els informatius de publicitat, fins i tot amb sobreimpressions, i no passa res.

El director de la cadena decideix que siga el periodista madrileny Carlos Dávila, conegut per la seua participació setmanal en *Calle vosté, parle vosté*, programa prototípic del que es coneix com *telefem*, qui comente dins l'informatiu el desenvolupament del Debat de l'Estat de la Nació (11 de juny), i no passa res.

De totes les arbitrarietats ací destacades, aquest Comitè de Redacció vol fer especialment esment en dos: el trasllat de Joan Antoni Blay i la massiva contractació de personal per al Segon Canal sense tenir en compte treballadors que ja portaven temps en la casa amb contractes molt precaris.

Considerem que són dos casos molt clars d'abusos de poder que no han tingut en consideració (o potser sí i encara seria pitjor) el dany personal que podien comportar. Per deixar clar qui mana i per atemorir els treballadors, s'ha arribat a actuacions que han perjudicat salvatgement professionals de reconeguda vàua.

El Comitè de Redacció, que sempre ha expressat la seua solidaritat amb els companys perjudicats, creu que aquestes qüestions són competència seua (a banda de la pròpia del Comitè d'Empresa) ja que l'existència d'aquests comportaments de la Direcció fan impossible el desenvolupament de la tasca professional que consagra l'Estatut de Redacció.

Sempre hem defensat que Joan Antoni Blay ha de tenir la possibilitat de tornar a l'empresa en les condicions en què estava i que els companys amb contractes d'obra a qui els fitxatges del Segon Canal posen en perill el seu futur laboral han de poder accedir com qualsevol altra persona als contractes de tres anys.

Dels directius d'un Departament d'Informatius els membres d'una Redacció esperen el compliment de dos principis: que amb la seua acció no retallen el marge de llibertat en el treball i les possibilitats de realització professional i que actuen com un mur de contenció davant les decisions arbitràries d'instàncies superiors.

Desgraciadament, hui els nostres directius es boten els dos principis. Culpar instàncies superiors, com fan quan es veuen acorralats, però no fer res al respecte no és una actitud digna.

(***)Considerem que val la pena allargar-se un poc sobre el que vol dir "carregar-se el programa *Minut a minut* sense oferir res a canvi.

Minut a minut, després de set anys en antena i 300 edicions tenia un prestigi i un seguiment adquirit com a patrimoni. D'altra banda, un espai de les seues característiques és fàcil que tinga una audiència fidel ja que l'interès pel futbol és gran i disposar de les imatges de la jornada com disposem nosaltres (cosa que costa molts diners) és una joia susceptible de rendibilitzar per poc que es planifiqui amb un poquet d'idea.

Però en l'últim any Canal 9 no ho ha sabut fer.

Primer el programa va desaparèixer com a *Minut a minut* i va transformar-se en *Futbol en Canal 9* i, a partir d'això, ha viscut mil canvis i modificacions:

- **Salta l'emissió** sense cap tipus d'explicació prèvia, com va passar el 16 de març perquè es va fer un especial sobre les falles.

- **Canvis de format.** S'ha emés amb el format habitual que ja tenia el *Minut...*, amb dos edicions diferenciades, en forma de *carousel* de gols
- **Desapareix** de la programació, com va passar durant tot el passat mes d'abril.
- **Canvis d'horari**, fins a vuit diferents (encara que podrien ser-ne més ja que la dificultat de seguir aquest programa és gran fins i tot si s'està fent un estudi). El resum dels gols de la jornada de Lliga s'han emés a les 21'00 hores; a les 21'30; a les 19'00; a les 19'30, en 1a edició, i a les 20'30, en 2a dins de l'informatiu; a les 12 de la nit; a les 20'30, en edició única dins l'informatiu; a les 12 de la nit, un altra vegada; a l'1'45 de la matinada després de dos pel·lícules, i a les 22'15 enmig del partit València CF-Hércules CF

8. GENS DE VOLUNTAT DE PROTEGIR EL VALENCIÀ

La promoció i protecció del valencià que consagra la Llei de Creació de RTVV s'ha convertit en **una molesta obligació** per als directius dins el Departament d'Informatius de Canal 9 TVV.

Les ingerències dels nostres directius sobre les paraules que s'han de dir o deixar de dir són constants i, evidentment, no s'ajusten a criteris lingüístics o idiomàtics sinó que són pura arbitrariedad. Encara que sembla mentida, els nostres directius imposen o prohibeixen una determinada paraula amb l'argument "**al meu poble es diu així**" o "el meu avi ho deia així".

Actualment en la Redacció de Canal 9 hi ha una "llista negra de paraules", amb precedents coneguts. Són paraules que no es poden usar. No és una llista que estiga escrita enlloc però tots els lingüistes del Departament saben que no poden aparèixer en els textos.

Són paraules maleïdes: nespra, vaixell, doncs, llavors, aleshores, sota...

A voltes s'arriba a imposar l'ús de barbarismes com *disfrutar* (per gaudir) o *assentar-se* (per asseure's).

No podem oblidar que l'Estatut de Redacció consagra que el valencià que s'usa en els programes elaborats pel Departament d'Informatius de Canal 9 ha de respectar **“la Llei d'Ensenyament i Ús del Valencià i les seues normes d'aplicació, seguint els criteris emprats en el moment d'aprovació d'aquest Estatut** (final de 1996) **per la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència”**. Aquest precepte tampoc no es compleix.

En la secció *L'Oratge* dels *Notícies 9* 1a edició es fa un recorregut per diferents poblacions de la Comunitat en què diferents col.laboradors donen un seguit de dades meteorològiques. Les seues intervencions, una bona part, estan plenes d'incorreccions que es repeteixen des del primer dia i ningú no les corregeix. Incorreccions de l'estil de **“cel despejat”, “así pues”, “pa ca rriba”, “alcançat”**... El més greu del cas és que ens consta que, en canvi, se **censuren totes aquelles intervencions que utilitzen paraules absolutament valencianes però que estan prohibides**: “aquest”, “aleshores”, “doncs”... En general, les mateixes que no es poden utilitzar en la Redacció. I encara hi ha més, la persona que revisa les cròniques en qüestió, i que arribat el cas no permet que isquen si detecta paraules prohibides, és **un membre de la Redacció destacat pel seu desconeixement del valencià, Rafael Medina**.

A més, des de la primeria de juny, apareix en el *Notícies 9* 1a edició una **publicitat de la Conselleria d'Agricultura que contravé l'Estatut de Redacció** ja que usa un valencià (el rètol apareix escrit) absolutament incorrecte. El text destaca el valor de les cireres valencianes i acaba amb la següent frase: **“LO NOSTRE VA A MES”** (“LO”, i “MES” sense accent).

A banda de l'incompliment de l'Estatut de Redacció que els dos casos esmentats representen, ens sembla una irresponsabilitat que la Direcció del Departament beneï sca les errades ortogràfiques dins dels informatius, amb el perjudici d'imatge i credibilitat que això suposa per al nostre treball.

Que el valencià és en aquest Departament, per als que manen, més una molèstia que una altra cosa es demostra també en dos fets que s'han agreujat darrerament: les retransmissions de futbol i les contractacions de nous periodistes. Anem per parts.

- **Retransmissions de futbol**

Els partits de futbol, que com espais de molta audiència podrien ser un important element de normalització lingüística, han deixat de ser íntegrament en valencià. La selecció de comentaristes, quasi sempre castellanoparlants, fa que bona part de cada retransmissió no es faça en valencià i obliga, fins i tot, que els mateixos locutors membres de la

redacció hagen de passar-se al castellà cada vegada que volen dir -li una cosa al convidat.

La llista dels últims partits retransmesos per Canal 9 que recollim a continuació demostra que la selecció de comentaristes no valencianoparlants és absolutament intencionada i no respon, com diuen els nostres directius, al fet que no es troba comentaristes que parlen valencià

11-1-97. Tenerife-R.Societat.	Comentarista:	<u>David Vidal.</u>
18-1-97. At.Madrid-R.Madrid.	“	: <u>Luis Aragonés</u>
25-1-97. Extremadura-Corunya.	“	: <u>Antonio Maceda.</u>
1-2-97. Celta-At.Madrid.	“	: <u>José E. Gárate.</u>
6-2-97. R.Madrid-Barcelona.	“	: <u>Jorge D’Alessandro.</u>
8-2-97. R.Societat-València.	“	: <u>Ángel Cappa.</u>
15-2-97. R.Madrid-Betis.	“	: <u>Ricardo Gallego.</u>
20-2-97. R.Societat-Barcelona.	“	: Robert Fernández.
23-2-97. Hèrcules-At.Madrid.	“	: Pascual Luna Parra.
27-2-97. Santander-Celta.	“	: Robert Gil.
1-3-97. R.Vallecano-Corunya.	“	: <u>David Vidal.</u>
4-3-97. Schalke 04-València.	“	: <u>Rainer Bonhoff.</u>
8-3-97. València-Sevilla.	“	: <u>Ángel Cappa.</u>
12-3-97. Barcelona-At.Madrid.	“	: Joan Monleon.
15-3-97. Espanyol-Corunya.	“	: <u>Adolfo Aldana.</u>
18-3-97. València-Schalke 04.	“	: <u>Ángel Cappa.</u>
26-3-97. Las Palmas-Barcelona.	“	: <u>Ángel Cappa.</u>
29-3-97. R.Societat-Corunya.	“	: <u>Jesús Satrústegui.</u>
3-4-97. Celta-Betis.	“	: Robert Gil.
5-4-97. Oviedo-At.Madrid.	“	: <u>José Carrete.</u>
12-4-97. València-Ath.Bilbao.	“	: <u>Ángel Cappa.</u>
17-4-97. Espanyol-At.Madrid.	“	: Robert Gil.
19-4-97. Tenerife-Betis.	“	: <u>Marcial Pina.</u>
3-5-97. Corunya-Sevilla.	“	: <u>Vicente Miera.</u>

Els noms en negreta i subratllats corresponen a comentaristes castellanoparlants. En representen el 75 per cent. És a dir, tres quartes parts dels comentaristes escollits desconeixien el valencià

s'expressaven en castellà igual que els nostres locutors quan es dirigien a ells.

- **Noves contractacions**

El coneixement del valencià ha deixat de ser un requisit per a treballar com a periodista en Canal 9 TVV.

En els últims mesos, i sobretot en les últimes setmanes, hem assistit a nombroses contractacions de periodistes que desconeixen absolutament el valencià i que, en alguns casos, ni el parlen. No entrarem en anècdotes sobre aquest desconeixement però haver-ne, n'hi ha.

El màxim del despropòsit a què ha portat aquesta situació és al fet, reconegut pel mateix interessat, que **ha sigut el cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, qui ha certificat el coneixement de valencià d'alguns redactors nous**. Segons sembla la certificació ha arribat després d'una prova escrita. Resulta incomprensible i del tot irregular que les certificacions de domini dels idiomes estiguen en mans del cap d'Informatius i, encara més, que siga ell qui jutge les suposades proves realitzades.

Aquest Comité de Redacció no té res personal contra cap de les persones que treballen al nostre Departament però ens sembla un incompliment legal, un greuge comparatiu per a la resta de companys i un engany al contribuent que s'incorpore gent que no compleix determinats requisits que a altres treballadors sí que els van exigir, per exemple, el coneixement del valencià

9. INFORMACIÓ BARREJADA AMB PUBLICITAT

El Comité de Redacció celebra que Canal 9 tinga publicitat. Hui per hui, és imprescindible. Coneixem les dificultats de finançament que inevitablement hi ha per a tirar endavant un projecte tan car com és una televisió. Sense entrar en polèmiques sobre les vies de finançament que ha de tenir una televisió pública, debat per al qual ara no és ni el lloc, ni el moment, sí que volem deixar clar que ens sembla absolutament bé que els nostres directius facen el que puguem per a ampliar la cartera de clients publicitaris. **Només amb un límit, com sempre, la llei. I si parlem dels Notícies 9 amb un altre: el valor suprem de la informació davant de la publicitat. No pot ser al contrari.**

No es pot hipotecar la credibilitat, la imatge i el prestigi dels nostres informatius per la publicitat. I això s'està fent.

Abans de continuar és convenient saber que hi ha una directiva europea" (89/552/CEE) que assenyala en el seu article 10.1 que **"la publicitat haurà de diferenciar-se de la resta del programa gràcies a mitjans òptics o acústics"** i, més avant en l'article 11.1 afegeix que **"la publicitat podrà inserir-se en els programes sempre que no en perjudique la integritat, ni el valor"**. L'article 11.4, referint-se entre altres als programes informatius, estipula que **"quan la publicitat interrompa un programa hauran de passar com a mínim vint minuts entre cada interrupció successiva"**. També prohibeix, en l'article 17.3, el patrocini dels informatius: **"No es podran patrocinar telediaris, ni emissions d'actualitat política"**.

A la vista d'aquesta legislació es veurà que la nostra preocupació per separar informació i publicitat no es fruit de l'excentricitat, ni de les ganes de molestar, sinó de la generalitzada prevenció que els missatges publicitaris acaben engolint-se els missatges informatius, i impossibiliten l'espectador de diferenciar el que és publicitat del que no ho és i, en fi, desnaturalitzen absolutament el dret a informar i a estar informat.

Els *Notícies 9* incompleixen moltes voltes bona part dels preceptes abans esmentats.

En la pàgina següent oferim una mostra de com venen de carregats de publicitat els nostres noticiaris. Hem escollit un dia qualsevol, l'objectiu és mostrar la forta, nosaltres creiem que il.legal, presència de publicitat en els "Notícies 9".

El recent 2 de juny de 1997, les dos edicions, és la data que hem triat com a referència. Aquesta és la radiografia:

NOTÍCIES 9 1a EDICIÓ

Minut 0	Inici
18'09	Tall publicitari. Durada 5'52"
28'32	Careta entrada publicitat. Patrocinador: Conselleria d'Agricultura. Espai agrari. Durada 6".
35'52	Sobreimpressió publicitat. Patrocinador. Durada 6".
37'10	Careta eixida publicitat. Patrocini. Espai agrari. Durada 6".
39'28	Tall publicitari. Durada 6'01".
1'19'42	Careta entrada publicitat. Patrocinador: Marca de cervesa. Espai L'Oratge. Durada 6".
1'27'50	Sobreimpressió publicitat. Patrocinador. Durada 10".
1'28'09	Careta eixida publicitat. Patrocini. Espai oratge. Durada 6".
1'30'01	Sobreimpressió publicitat marques que aporten vestuari dels presentadors. Durada 5"
1'30'06	Final.

NOTÍCIES 9 2a EDICIÓ

Minut 0	Inici
15'12	Careta entrada publicitat. Patrocinador: Marca de fertilitzant. Espai agrari. Durada 6"
15'26	Sobreimpressió publicitat. Patrocinador. Durada 7".
16'20	Careta eixida publicitat. Patrocini. Espai agrari. Durada 6".
16'27	Careta entrada publicitat. Patrocinador: Marca de fartons. Espai esportiu. Durada 6".
16'05	Sobreimpressió publicitat. Patrocinador. Durada 6".
21'03	Careta eixida publicitat. Patrocinador. Espai esportiu. Durada 6".
21'43	Careta entrada publicitat. Patrocinador: Entitat bancària. Espai L'Oratge. Durada 6".
23'15	Sobreimpressió publicitat. Parocinador. Durada 7".
23'30	Careta eixida publicitat. Patrocinador. Espai L'Oratge. Durada 6".
24'22	Sobreimpressió publicitat marques que aporten el vestuari dels presentadors. Durada 6".
24'30	Final.

Atesa la legislació i la realitat dels nostres informatius és clar que s'incompleix les normes.

Aquest Comité de Redacció va denunciar ja en la primera reunió que va tenir amb el cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, aquest ús irregular de la publicitat. Considerem important, però menys tenint en compte on han arribat totes les televisions en la inclusió d'anuncis, els talls publicitaris que no respecten els 20 minuts de marge però **ens sembla un escàndol el que estem fent amb les sobreimpressions.**

Des de la primera sobreimpressió, la del vestuari dels presentadors al final de l'informatiu, nosaltres vam fer la denúncia. **Lluny de fer-nos cas, s'ha augmentat. Ara ja hi ha quatre sobreimpressions ens els nostres informatius.** No importa com afecta això la nostra imatge, no importa que fins i tot puguin coincidir sobreimpressions que tinguen per suport notícies referides al mateix camp de producció de l'anunciant. Cal saber que el microespai dedicat a la informació agrària del *Notícies 9 2a* edició es va crear perquè hi havia un patrocinador disposat a pagar-lo, si no, no existiria. Per tant **la informació no és el que importa.**

Pau Pérez Rico, cap d'Informatius, ens ha reconegut en diferents ocasions que ell està en contra de les esmentades sobreimpressions, que és cosa del director de la cadena, Jesús Sánchez Carrascosa.

Cap altra televisió espanyola, ni pública ni privada, no accepta aquest tipus de publicitat. Aquest Comitè de Redacció considera que ser pioners en aquest tema degrada els nostres informatius i tots aquells que els elaborem.

10. L'ESTATUT DE REDACCIÓ USAT COM A PROPAGANDA

Quan al final de l'estiu de l'any 96 vam presentar l'Estatut de Redacció, en un acte solemne davant els mitjans de comunicació, els que estàvem a la taula érem el director general, José Vicente Villaescusa; el cap d'Informatius, Pau Pérez Rico, i dos representants dels treballadors.

Tots coincidírem a dir que era un orgull per a RTVV ser el primer mitjà de comunicació públic de tot l'Estat que disposava d'Estatut de Redacció.

El director general, i també el cap d'Informatius, van destacar que l'aprovació del text demostrava que els directius de la casa estaven del tot compromesos amb el respecte a la llibertat d'expressió i al treball dels professionals. **Ara veiem que tot allò no era cert.**

També des de l'actual Govern de la Generalitat i des del partit majoritari a les Corts Valencianes hem sentit parlar de l'Estatut de Redacció de RTVV com la prova de la no manipulació dels nostres informatius. Li hem sentit dir això moltes vegades al **mateix president Zaplana** i al dirigent del PP, **Serafín Castellano**, entre d'altres. **Als dos els diem que no és cert.**

Tot el que han pogut llegir en capítols precedents demostra que **l'Estatut de Redacció de RTVV és només un text molt bonic que, en la pràctica, no es compleix en absolut.** La nostra conclusió és que tant els directius de la casa com el mateix PP i el govern d'Eduardo Zaplana només el volien com un gest buit de contingut. Estem convençuts que l'aprovació de l'Estatut era, per a ells, **un acte de propaganda** i que mai no s'havien plantejat la possibilitat de complir-lo.

Per si tot el que hem explicat fins ara no fóra suficient, cal saber que, tot i que el text de l'Estatut indica que la convocatòria de reunions mensuals entre el Comitè i el cap d'Informatius és responsabilitat del segon, **la primera de les reunions es va fer perquè nosaltres la vam demanar explícitament, cosa que hem hagut de fer en més ocasions.**

Tampoc les notificacions prèvies dels nomenaments, obligatòries segons el text, no s'estan complint. Els càrrecs designats per la Direcció d'Informatius han exercit i exerceixen sense haver passat la preceptiva consulta a la Redacció. Aquest incompliment s'ha produït en, almenys, quatre ocasions i ara, una volta més, s'està donant.

Set mesos després de l'aprovació de l'Estatut de Redacció, **el Comitè no diposa encara ni d'un mínim despatx, ni d'un ordinador, ni d'una televisió, ni d'un magnetoscopi, ni d'un calaix, ni d'una taula, ni de res per a poder fer la seua faena.** També hem sol·licitat un parell d'hores lliures a la setmana per a poder dedicar-nos al Comitè i no se'ns ha contestat. No hem aconseguit ni que es penge a la Redacció un suro on nosaltres puguem enganxar les nostres comunicacions o notes. El suro existeix, estàdes de febrer en terra al despatx de Pau Pérez Rico, però allà continua.

La falta de respecte dels nostres directius a l'Estatut és molt gran però el millor exponent el trobem si ens referim a **l'actitud del director de TVV, Jesús Sánchez Carrascosa, que encara no s'ha dignat a rebre'ns,** tot i que nosaltres li hem demanat repetidament una entrevista. No tan sols això, sinó que en una ocasió, una comunicació nostra en què li notificàvem el resultat d'una consulta sobre nomenament de càrrecs, ens la va tornar, i va dir que no la donava per rebuda. Poc després, **anònimament** i per mitjà de dues secretàries, va repartir en la Redacció la pàgina d'un llibre en què l'autor criticava el periodisme assembleari i defensava l'autoritat i el poder del director. Encara que sembla mentida, ho va fer anònimament.

I, clar, aquesta actitud del director amb relació a l'Estatut i a la Redacció té prolongació en els càrrecs immediatament inferiors. Així podem veure com el cap d'Informatius, després d'una acció del Comitè que li desagradava, reuneix la Redacció per a criticar el Comitè i demanar iniciatives contra ell; o com un directiu recomana a un treballador contractat temporalment que no vaja a una protesta sindical; o com diferents redactors, habitualment crítics, són traslladats sense discussió

possible a seccions on tot el món sap que no volen estar; o com a alguns companys no se'ls dóna faena dia rere dia; o com els viatges s'assignen arbitràriament sense tenir en compte l'especialització dels membres de la Redacció; o com es reuneix els nous contractats i se'ls recomana que no prenguen com a model molts del treballadors del Departament perquè estan *funcionaritzats*; o com desapareixen les reunions de Redacció que era l'únic moment en què es feia una posada en comú de l'informatiu que anava a elaborar-se... **Tot una manera de fer que, evidentment, no té res a veure ni amb la lletra ni amb l'esperit de l'Estatut de Redacció.**

Dissortadament, a la Redacció de Canal 9 no li ve de nou tot el que està passant. Ja amb anteriors equips directius havíem viscut circumstàncies que atemptaven contra la nostra llibertat d'expressió i, per tant, contra el dret dels ciutadans a rebre una informació lliure i veraç però, de veritat, **el que succeeix ara supera no només els límits coneguts sinó, fins i tot, els que es puguem imaginar.** És frustrant veure com un departament que tenia moltes coses a solucionar, objectives possibilitats de millora, empitjora dia a dia, perd crèdit per moments i tot perquè està en mans d'**uns directius que fan deixament de la seua responsabilitat davant un director que sembla tenir per divisa l'incompliment de la llei.** Que tot això passe quan disposem d'un Estatut de Redacció és una paradoxa que encara fa més dura la realitat. Però no caurem en el desànim perquè estem segurs que "només el que és ètic és útil". **Tenir Estatut i que no es complisca és trist però ho seria encara més tenir-ne i renunciar a ell.**

Burjassot, 30 de juny de 1997.

EL COMITÉ DE REDACCIÓ DE CANAL 9 TVV.

Ricardo Macián

Josep Ll. Fitó

Julià Álvaro

Luis Lizarán

Anna Domènech